

den 6. november 2020

Høring over bekendtgørelser om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning

Energistyrelsen har den 9. oktober 2020 udsendt en høring over seks bekendtgørelser om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning.

BL har den 4. september 2020 afgivet høringssvar på lovforslag om spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning mv., hvor vi havde bemærkninger. For god ordens skyld vil vi blot fremhæve følgende:

Vi håber forsat på et godt lokalt samarbejde om LAR-løsninger mv. Vi håber i den forbindelse på at kunne bidrage med løsninger, der kan være med til at sikre supplerende klimatilpasningstiltag, der har til formål at reducere skadesomkostningerne fra tag- og overfladevand, og som vandforsyningsselskabet har ansvaret for at håndtere.

BL forstår det således, at lovforslaget, som blev sendt i høring i slutningen af september, styrker selskabernes mulighed for at medfinansiere lokale afledningsløsninger af tag- og overfladevand, herunder foranstaltninger, der afledt kan reducere presset på rensningsanlæggene.

Lokalt er der stor interesse for samarbejde og medfinansiering af LAR-løsninger blandt BL's medlemmer, så vi hilser et styrket lokalt samarbejde med spildevandsforsyningsselskaberne velkommen. Det er samfundsøkonomisk klogt og gavner den grønne omstilling.

Ved behov for uddybning af ovenstående kan teknisk konsulent, Mikkel Jungshoved, kontaktes på mail mju@bl.dk.

Med venlig hilsen

Bent Madsen
Adm. direktør

Dato: 05.11.2020

Init: astalk

P-nr.: 4200700

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Sendt som mail til: ens@ens.dk

Kopi til: lwj@ens.dk, tsd@ens.dk og lovja@ens.dk
ENS journalnummer: 2020-12304

DNNK og C2C CC's høringsvar til: Udkast til bekendtgørelser som følger af lovforslag om spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning m.v.

Det Nationale Netværk for Klimatilpasning (DNNK) og Coast to Coast Climate Challenge (C2C CC) hilser en gennemgribende revision af reglerne for klimatilpasning velkommen, og ser den politiske aftale om klimatilpasning fra foråret 2020, som et vigtigt skridt i den rigtige retning mod et klimatilpasset Danmark.

Vi har, som KL, DANVA, FRI mv. dog konstateret, at forslaget til *lov om Spildevandsforsyningernes klimatilpasning m.v.* og de tilhørende bekendtgørelser indeholder en række elementer, der gør at vi frygter, at ændringerne ikke kommer til at fremme klimatilpasning, men derimod ligefrem vil bremse dem.

Vi står over for vor tids største anlægsinvesteringer, der skal tilpasse os til fremtidens klima. Dette indeholder en mulighed for at påvirke vores byer, landområder og kyster positivt, og det er derfor vigtigt at det gøres klogt og i fællesskab.

DNNK blev dannet i februar 2020 ved en sammenlægning af fire eksisterende klimatilpasningsnetværk og repræsenterer 40 kommuner, 22 forsyningsselskaber, 10 vidensinstitutioner, 54 virksomheder, 4 regioner, styrelser samt flere borgergrupper. DNNK repræsenterer altså tilsammen mange af de aktører, der arbejder med klimatilpasningen i dag, herunder de der implementerer den dertil hørende lovgivning. Endvidere har DNNK mange års erfaring med projekter og forskning inden for klimatilpasning, gennem netværkets medlemmer og gennem erfaringer fra de fire tidligere netværk. Vi tillader os derfor på denne faglige baggrund at kommentere på lovpakken, der vil have en stor effekt på fremtidens klimatilpasning.

En af de vigtige aktører i DNNK er EU LIFE IP projektet Coast to Coast Climate Challenge (C2C CC), der er forankret i Region Midtjylland. DNNK og C2C CC fremsender hermed et fælles høringsvar.

Høringsvar fra DNNK og C2C CC

De største udfordringer i loven og de tilhørende bekendtgørelser, som vi har identificeret er:

1. **Effektiviseringskrav vil bremse klimatilpasningen.** Effektiviseringskrav, der er udformet i modstrid med intentionen om at skabe øget incitament for klimatilpasningsløsninger, betyder, at kravene kommer til at virke modsat hensigten og i strid med den politiske aftale, der blev indgået i foråret 2020 om klimatilpasning. I værste fald, kan effektiviseringskravene medføre ringere kvalitet i spildevandsselskabernes drift på andre områder, da effektiviseringerne må hentes ud af selskabernes daglige drift.

2. **Udfordringer med indfrielse af krav fastsat i kommunal planlægning.** Der indføres med lovpakken en usikkerhed i forhold til, om forsyningsselskaberne kan opnå tillæg til deres økonomiske ramme, til indfrielse af det i spildevandsplanen fastsatte serviceniveau. Årsagen er kravet om dokumentation overfor Forsyningssekretariatet, der gør at forsyningsselskaberne kan risikere, ikke at få tillæg til at kunne gennemføre en kommunal planlagt klimatilpasning.
3. **Manglende stillingtagen til udfordringer med stigende terrænnær grundvand.** DNNK og C2C CC savner, at udfordringerne med stigende terrænnær grundvand adresseres. Vi mener derfor, at bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber bør ændres, således at forsyningsselskaberne fremadrettet må eje og drifte installationer til håndtering af drænvand. Håndtering af det terrænnære grundvand i klimatilpasningen udgør et stigende problem i byerne. I regi af C2C CC er der udarbejdet et screeningsværktøj til oversvømmelsesrisiko ved stigende terrænnær grundvand, der angiver massive udfordringer i fremtiden. Der er både samfundsøkonomiske og driftsmæssige fordele ved at placere dette ansvar hos vandselskaberne, som dertil også vil få mulighed for at dræne vand fra overfladebaserede løsninger. En løsning, der ikke er muligt indenfor gældende lovgivning, og altså heller ikke med den igangværende revision af lovpakken.
4. **Udeladelse af ikke markedsbaserede merværdier**
DNNK og C2C CC har følgende bemærkninger til forslag til *Bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau for tag- og overfladevand - Den samfundsøkonomiske metode* og dennes Bilag 1.
  - a. **Manglende inddragelse af eksisterende erfaringer og viden fra forskningsprojekter.** Bilag 1 angiver, at de samfundsøkonomiske beregninger skal foretages med baggrund i markedsomsatte værdier. Vi anbefaler, at dette ændres til at indbefatte merværdier generelt. Den oparbejdede erfaring på de overfladebaserede klimatilpasningsprojekter har netop haft merværdier og multifunktionalitet som unikke designparametre, hvor de både beskytter mod oversvømmelser, skaber bedre natur, miljø og biodiversitet, samt skaber rekreative områder for borgerne.

Denne helhedsorienterede tilgang giver i dag Danmark et forspring indenfor innovation og eksport af vand og klimatilpasning. Det er derfor vigtigt, at dette potentiale udnyttes, og at disse principper bevares. Der eksisterer i dag mange gode eksempler, som medregner merværdier og som bør danne grundlag for fremtidens praksis, ikke mindst Naturstyrelsen værktøj PLASK, samt konkrete anlægsprojekter, hvoraf mange ligger som inspiration for praksis på Miljøstyrelsens hjemmeside klimatilpasning.dk. Derudover, henviser vi til [branchens anbefalinger fra Den Nationale Konference om Klimatilpasning 2019](#) samt nyeste viden fx fra forskningsprojektet "Tættere på klimatilpasningens samlede effekter" på Københavns Universitet.
  - b. **Manglende sammenhæng mellem igangværende planlægning og Bilag 1.** Bilag 1 lægger op til, at skybrudsplaner og dertil hørende serviceniveau beregnes ud fra en tilgang som metode 3 i skrift 31. Lovforslaget belyser dog ikke, hvordan kommuner og forsyninger, der allerede har planlagt og anlagt projekter ud fra andre antagelser (fx metode 1 og 2 i skrift 31), skal håndtere denne ændring, og/eller hvordan en eventuel overgang kan se ud. Implementeringen af bekendtgørelsen kan medføre, at flere kommuner og forsyninger, gennem en årrække, har lavet betydelige fejlinvesteringer. Dette som konsekvens af at have være på forkant med klimatilpasningen, og i fuld overensstemmelse med den gældende lovgivning. Yderligere skal flere starte forfra. Sammenlagt med de endnu større model- og

dokumentationskrav, er der en risiko for at pengene bliver brugt på dyr rådgivning og planlægning, og at projekterne aldrig kommer i mål.

- c. **Rammerne for praksis skal være på linje med EU's politik.** EU's nye klimatilpasningsstrategi kommer primo 2021 og vil danne ramme for medlemslandenes klimatilpasningsstrategier, som igen danner rammen for de kommunale klimatilpasningsplaner. Vigtigheden af merværdier i klimatilpasningen er understreget i EU's klimatilpasningsstrategi 2021 og i de tilknyttede støttegivende programmer, herunder LIFE og Green Deal, der angiver retningen for EU's udvikling.

EU anviser klimatilpasning med merværdier indenfor især biodiversitet, naturbaserede løsninger, økosystemtjenester og CO₂-binding samt disses betydning for menneskers sundhed (rekreativt, luftkvalitet, køling af byerne mm). Sundhed angives tilmed i forbindelse med evaluering af de kommende LIFE projekter som særligt vigtigt i en tid med COVID-19. Implementering af bekendtgørelsens Bilag 1 risikerer derfor at være uaktuelt, inden for en kort årrække.

Vi anbefaler en samlet og samtidig revision af lovgivningen på området

Vi frygter, at loven og bekendtgørelserne trækker i en anden retning end intentionerne om øget klimatilpasning og grøn omstilling af vores samfund. Dette skal ses både i en national og europæisk kontekst.

Derudover er der en række væsentlige kommentarer til lovpakken om, at der bør gennemføres en større samlet revision af lovgivningen på området, fx sammen med den kommende revision af økonomisk regulering af vandsektorloven, der er planlagt til 2021.

Generelt anerkender vi ønsket om ensretning og regelforenkling på området. Dog indføres der med lovpakken meget kontrol med om klimatilpasningsprojekterne er omkostningseffektive, og en øget kontrol af indsatserne placeres i Forsyningssekretariatet. Vi opfordrer derfor til en samlet lovgivning, der i større grad afspejler tillid til, at kommuner og forsyninger er økonomisk ansvarlige i deres planlægning og udførelse af projekter.

Det vil herved være muligt at være på linje med EU klimatilpasningsstrategi, samt inddrage de væsentlige erfaringer fra de hundredvis af gennemførte klimatilpasningsprojekter og nyeste viden.

DNNK og C2C CC står naturligvis til rådighed for nærmere drøftelse af dette høringssvar.

Med venlig hilsen

Frank Brodersen
Forperson for DNNK

Dorthe W. Selmer
Næstforperson for DNNK/projektleder C2C CC

Torsten Duer

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sendt: 12. oktober 2020 08:43
Til: Torsten Duer
Emne: SV: Høring - bekendtgørelser om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning - høringsfrist 6. november 2020

Kære Torsten Duer

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 9. oktober 2020 vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Hjørdis de Stricker
Chefsekretær

Fra: Torsten Duer <tsd@ens.dk>
Sendt: 9. oktober 2020 14:02
Til: Energistyrelsens officielle postkasse <ENS@ENS.DK>
Emne: Høring - bekendtgørelser om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning - høringsfrist 6. november 2020

På vegne af Miljø- og Fødevareministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet:

Til de på høringslisten angivne.

Se venligst vedlagte høringsbrev og udkast til bekendtgørelser. Bemærk høringsfrist 6. november 2020.

[Høringsliste]
[Høringsbrev]
[6 bekendtgørelser]

Med venlig hilsen / Best regards

Torsten Duer

Fuldmægtig / Advisor
Center for forsyning / Centre for Utilities and Supply

Mobil / Cell +45 33 95 58 09
E-mail tsd@ens.dk

Danish Energy Agency - www.ens.dk

- part of The Ministry of Climate, Energy and Utilities

Energistyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://ens.dk/om-os/energistyrelsens-behandling-af-personoplysninger>

Torsten Duer

Fra: wistisen@post.tele.dk
Sendt: 11. november 2020 20:52
Til: Torsten Duer
Cc: Birgit Mølholm
Emne: SV: Høring - bekendtgørelser om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning - høringsfrist 6. november 2020

Hej Torsten Duer

Tak for tilsendte til høring. Vi har læst de vedhæftede udkast, og har ingen kommentarer. Undskyld det sene svar.

Venlig hilsen
Wisti Wistisen
Formand for Dansk Brøndejerforening

Fra: Torsten Duer <tsd@ens.dk>
Sendt: 9. oktober 2020 14:02
Til: Energistyrelsens officielle postkasse <ENS@ENS.DK>
Emne: Høring - bekendtgørelser om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning - høringsfrist 6. november 2020

På vegne af Miljø- og Fødevareministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet:

Til de på høringslisten angivne.

Se venligst vedlagte høringsbrev og udkast til bekendtgørelser. Bemærk høringsfrist 6. november 2020.

[Høringsliste]
[Høringsbrev]
[6 bekendtgørelser]

Med venlig hilsen / Best regards

Torsten Duer

Fuldmægtig / Advisor
Center for forsyning / Centre for Utilities and Supply

Mobil / Cell +45 33 95 58 09
E-mail tsd@ens.dk

Danish Energy Agency - www.ens.dk

- part of The Ministry of Climate, Energy and Utilities

Energistyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://ens.dk/om-os/energistyrelsens-behandling-af-personoplysninger>

Torsten Duer

Fra: Marianne Bentsen <info@danskekloakmestre.dk>
Sendt: 30. oktober 2020 12:46
Til: Energistyrelsens officielle postkasse
Cc: Lise Wesenberg Jensen; Torsten Duer; Lone Ververs Jansson
Emne: Høring - bekendtgørelser om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning, j.nr. 2020-12304

Til Energistyrelsen

Danske Kloakmestre takker for muligheden for at afgive svar vedrørende høring - bekendtgørelser om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning, j.nr. J nr. 2020-12304.

Danske Kloakmestre har ingen kommentarer til høringen.

Venlig hilsen

Marianne Bentsen

Sekretær Danske Kloakmestre

Tlf. 72 16 02 07

Sekretariat:

H.C. Andersens Boulevard 18, 1553 København V

info@danskekloakmestre.dk • www.danskekloakmestre.dk

Facebook • Instagram • LinkedIn

Sekretariat: H. C. Andersens Boulevard 18 • 1553 København V • danskekloakmestre.dk • [Facebook](#) • [Instagram](#) • [LinkedIn](#)

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
ATT.: ens@ens.dk

DATO: 6. november 2020
PROJEKTNR.: 4010001
jpl/HKA

Høringssvar på udkast til bekendtgørelser som følger af lovforslag om spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning m.v. – jeres j. nr.: 2020-12304

Generelle bemærkninger

Helt overordnet mener DANVA, at de effektiviseringskrav, der lægges op til, vil bremse klimatilpasning i stedet for at skabe samfundsøkonomisk hensigtsmæssig klimatilpasning, som er hensigten med loven.

De omfattende dokumentationskrav vil ligeledes være med til at bremse vandselskabernes klimatilpasningsprojekter.

I forbindelse med ensretning af reglerne for tillægsfinansierede aktiviteter er det vigtigt at erindre, at overjordiske anlæg til klimatilpasning har en kortere levetid end ledningsanlæg og de bør afskrives over en realistisk økonomisk levetid.

Vi foreslår, at det kommer til at fremgå eksplicit af loven, at loven og samtlige bekendtgørelser skal evalueres efter 3 år.

Bemærkninger til bekendtgørelsesudkast

Bekendtgørelse om spildevandsforsyningsselskabers omkostninger til klimatilpasning

Dokumentationskravene efter §§ 4 – 7 bliver meget omfattende. I praksis er der talrige eksempler på, at et vandselskab etablerer ikke-underjordiske spildevandsanlæg på en anden parts ejendom, hvor sidstnævnte dels ikke har nytte af anlægget og dels ikke ønsker anlægget på ejendommen. Vandselskabet må under sådanne omstændelser derfor etablere anlægget ved ekspropriation gennem kommunen eller ved ekspropriationslignende vilkår.

Dette vil eksempelvis ofte gøre sig gældende ved etablering af regnvandsbassiner og pumpestationer. Sådanne spildevandsanlæg bør derfor ikke være underlagt dokumentationskravene efter §§ 4 – 7, da der allerede er detaljerede regler for gennemførelse af ekspropriationer.

Efter § 12, stk. 3 er der en anmeldelsesfrist d. 1. marts 2021. Vi finder det mere oplagt, at fristen sættes til d. 15. april, som efter bekendtgørelsen om økonomiske rammer for vandselskaber er selskabernes frist for indberetning af økonomiske forhold og årsregnskaber.

Dertil kommer, at § 12, stk. 3 påfører vandselskaberne overflødige dokumentationskrav. Når Forsyningssekretariatet allerede har truffet afgørelse om et projekt, jævnfør § 12, stk. 2, nr. 2 bør der ikke være behov for en beskrivelse og en begrundelse, jævnfør stk. 3.

Bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau m.v. for håndtering af tag- og overfladevand

Det påkrævede antal analyser efter tabellen side 5 i bilaget udgør en meget omfattende dokumentationsopgave for vandselskaberne. Kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssig klimatilpasning kan opnås med færre analyser. Vi foreslår, at der fastsættes en bagatelgrænse, f.eks. således at projekter med omkostninger i spændet 0 – 10 mio. kr. friholdes fra krav om analyser.

Det bør fremgå eksplicit af bilaget, at en forøgelse af serviceniveauet vurderes ud fra eventuelle eksisterende spildevandsanlægs nuværende, faktiske serviceniveau og ikke det serviceniveau, sådanne anlæg havde på etableringstidspunktet, jævnfør side 33 i lovforslaget. Det samme kan også med fordel fremgå af bilaget til omkostningsbekendtgørelsen.

Vi mener, det er misvisende at pålægge de samfundsøkonomiske analyser af vandselskabernes klimatilpasningsprojekter nettoafgiftsfaktor og skatteforvridning, jævnfør punkt 9.3 i Bilag 1 til denne bekendtgørelse. Vandselskaberne betaler afgifter og moms på lige fod med almindelige virksomheder, og deres aktiviteter er ikke skatte- men takstfinansierede.

Hvis krav om pålæg af nettoafgiftsfaktor og skatteforvridning fastholdes, vil dette give højere samfundsøkonomiske omkostninger ved klimatilpasningsprojekterne, end der er belæg for. Vi henviser til DANVAs bilag til høringssvaret om nettoafgiftsfaktor, skatteforvridning og diskonteringsrente.

§ 3, stk. 5 mangler?

Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber

Indberetningskravene efter § 6, stk. 3 er meget omfattende. Der er tale om oplysninger, som i stort omfang allerede er indberettet i medfør af den gældende § 6 a.

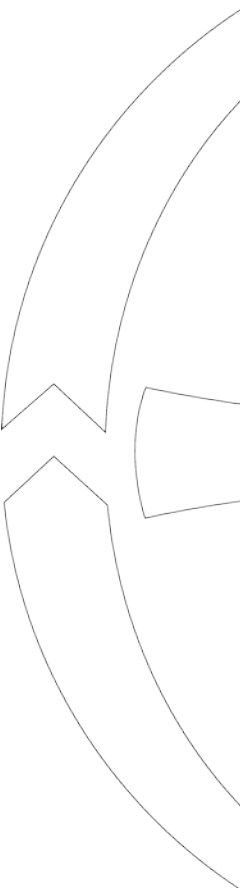
Vi uddyber gerne vores høringssvar.

Vedlagt bilag om nettoafgiftsfaktor, skatteforvridningstab og diskonteringsrente.

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen
DANVA

BILAG

Nettoafgiftsfaktor, skatteforvridningstab og diskonteringsrente

Nettoafgiftsfaktor

Ud fra et samfundsøkonomisk perspektiv bør nettoafgiftsfaktoren ikke medregnes i spildevandsselskabernes klimatilpasningsprojekter.

Spildevandsselskaberne er udskilt fra den kommunale forvaltning og drives som private virksomheder, hvilket også betyder, at spildevandsselskaberne er underlagt de samme afgiftsregler og dermed betaler afgifter på lige fod med private virksomheder.

Hvis spildevandsselskaberne pålægges at indregne en nettoafgiftsfaktor i omkostningerne til deres klimatilpasningsprojekter, vil det betyde, at afgifterne medregnes i projektomkostningerne ad to omgange.

I yderste konsekvens kan det resultere i, at projekter, der reelt set er samfundsøkonomisk rentable, ikke gennemføres, fordi indregningen af nettoafgiftsfaktoren får de samlede projektomkostninger til at synes højere, end det reelt set er tilfældet, da man påfører en nettoafgiftsfaktor på noget, der allerede er opgjort i markedspriser.

Skatteforvridningstab

Skatteforvridningstabet bør ikke inkluderes i de samfundsøkonomiske analyser af spildevandsselskabernes klimatilpasningsprojekter. Spildevandsselskaberne opkræver ikke skatter, men leverer derimod en ydelse mod en betaling over taksterne, der svarer til omkostningerne ved at levere ydelsen.

Fordi projekterne er takstfinansierede, opstår der ikke noget forvridningstab i samfundsøkonomien, da forbrugerne ikke betaler en pris, der grundet skatternes forvridning af prisforholdet er højere, end de burde. Tværtimod sender taksterne et ønskeligt prissignal til kunderne, der er proportionelt med omkostningerne forbundet med levering af ydelsen.

Hvis man inkluderer skatteforvridningstabet i beregningerne af nettonutidsværdierne, vil værdierne med al sandsynlighed fremstå lavere, end de egentlig er, fordi man medregner et samfundsøkonomisk tab (skatteforvridningstabet), der reelt set ikke eksisterer.

Diskonteringsrenten

Det fremgår af høringsudkastet, at til de samfundsøkonomiske beregninger skal den af Finansministeriet angivne diskonteringsrente for samfundsøkonomiske analyser benyttes.

Kan man derfor forvente, at den selskabsøkonomiske diskonteringsrente (WACC) kommer til at svare til den samfundsøkonomiske diskonteringsrente fra Finansministeriet, når det kommer til forrentningen af fremadrettede investeringer? Hvis ikke det er tilfældet, er det så overvejet, om det giver anledning til udfordringer?

6. november 2020

SEJ

DI-2020-15617

Deres sagsnr.: 2020-12304

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Sendt som mail til:

ens@ens.dk

cc:

lwj@ens.dk, lovja@mfvn og tsd@ens.dk

DI's bemærkninger til høring af udkast til bekendtgørelser som følger af lovforslag om spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning m.v.

DI har den 9. oktober 2020 modtaget ovenstående høring, som dækker fem bekendtgørelser, der samlet udmønter lovforslaget om spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning m.v. med høringsfrist 6. november 2020. Vi har nedenstående bemærkninger til de forslåede ændringer.

Overordnet finder DI, som også nævnt til høringen af lovforslaget, at en ændring af kravet om kommunal medfinansiering på klimatilpasningsprojekter er fornuftig. Det kan dog konstateres, at kravet har medført, at mange klimatilpasningsprojekter ikke bliver gennemført, selv om det økonomisk er mere attraktivt end en alternativ kloakløsning. DI finder derfor, at den politiske aftale fra 15. maj 2020 er et vigtigt skridt med henblik på at sikre byer, virksomheder og infrastruktur mod ekstremregn hændelser.

Med den politiske aftale er det samtidig besluttet, at der skal indføres effektiviseringskrav til klimatilpasningsprojekter, dette i lighed med øvrige investeringer i vandsektoren der pålægges effektiviseringskrav. DI finder det uheldigt, at der dermed kan blive blokeret for, at forsyninger vælger at igangsætte projekter. Det grundlæggende problem er, at mange klimatilpasningsprojekter er en stor initial engangsinvestering, som det er svært efterfølgende at effektivisere. Reguleringen derimod er udformet ud fra en forventning om løbende reinvestering, som muliggør indhøstning af den løbende produktivitetsudvikling.

DI støtter effektiviseringskrav til vand- og spildevandsselskaberne, som er et naturligt monopol. Men vi finder, at det havde været mere fornuftigt at udskyde effektiviseringskrav til klimatilpasningsprojekter til den generelle vurdering af vandsektorloven, som er planlagt til 2021. DI anerkender, at den politiske aftale indeholder en aftale om, at der skal indføres effektiviseringskrav, men opfordrer til, at kravene til klimatilpasningsprojekter udformes, så de ikke reelt kommer til at bremse en igangsætning af projekterne.

Specifikt til ”bekendtgørelse om spildevandsforsyningsselskabers omkostninger til klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand og omkostninger til projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og andre parter i øvrigt” bemærkes:

DI finder det fornuftigt, at der kræves dokumentation for, at der er valgt en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning, jf. §§ 3 og 5, og i særdelshed hvis en forsyning skal deltage i opstrøms vandløbsløsninger/vandparkering. DI er enig i, at denne type projekter kan være et omkostningsmæssigt godt alternativ til traditionelle løsninger, men forudsætter dokumentation for, at det er en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning kan være endog meget kompliceret, DI skal derfor appellere til, at der stilles klare og enkle vejledninger til rådighed for forsyningerne på dette område.

I bekendtgørelsens § 9, stk. 3 er der en henvisning til en ikke-eksisterende anden paragraf. I bilag 1 henvises til § 3, stk. 2, dette skal være stk. 3. I andet afsnit af bilaget henvises til kravene i afsnit 2-6, men der eksisterer kun 4 afsnit i det modtagne bilag.

Specifikt til udkast til ”bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau m.v. for håndtering af tag- og overfladevand” bemærkes:

Vi har til lovforslaget fremsendt bemærkningerne i de to følgende afsnit. Om bilag 1 i udkastet til vejledning giver den rette balance mellem krav til samfundsøkonomiske analyser og funktionalitet, er svært at vurdere, men umiddelbart virker kravene relativt komplekse. Ligeledes savner DI en stillingtagen til problemet med, at disse regler skal gælde fra 1. januar 2021.

Med lovforslaget skal klimatilpasningsprojekter vurderes i forhold til, om de er samfundsøkonomisk attraktive. Det er fornuftigt, og det er et godt redskab til at prioritere de vigtigste projekter først. DI er imidlertid bekymret for, om omfang og kompleksitet bliver hæmmende for igangsættelsen af projekter.

Retningslinjer for de samfundsøkonomiske beregninger vil først blive kendt sidst på efteråret 2020, og det må derfor forventes, at der vil gå et stykke tid, inden alle kommuner og/eller spildevandsselskaber har beregnet de samfundsmæssige optimale serviceniveauer. Vi skal derfor opfordre til at reglerne udformes, så de i en indfasningsperiode kan fungere smidigt eller endnu bedre, at der indføres en indfasningsperiode for kravet om samfundsøkonomiske beregninger.

I § 2 nævnes det, at serviceniveau skal angive hvor ofte regn- og spildevand må forekomme på terræn i mængder, der forvolder skade. DI finder, at begrebet forvolder skade bør defineres nærmere. Der må skulle defineres en nærmere afgrænsning af, hvornår skaden er væsentligt.

Vi står naturligvis til rådighed for en nærmere drøftelse af dette høringssvar.

Med venlig hilsen

Svend-Erik Jepsen

Energistyrelsen

Sendt pr email: ens@ens.dk, lwj@ens.dk, tsd@ens.dk, lovja@mfvm.dk

Høringsvar vedr udkast til bekendtgørelser som følger af lovforslag om spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning m.v, j.nr. 2020-12304.

6. november 2020

KARN

Vi takker for at være blevet anmodet om høringssvar i forbindelse med lovforslaget. DTU Miljø har igennem mere end et årti forsket i klimatilpasning med særligt fokus på håndtering af skybrud og generelt været drivkraften bag formuleringen af skrifter via Spildevandskomiteen, der har opnået normlignende praksis i Danmark for håndtering af spildevand. Det gælder ikke mindst det seneste Skrift 31, som bekendtgørelsen i høj grad bygger på. Igennem bl.a. skriftet har vi samarbejdet med vandsektoren, de kommunale myndigheder og deres interesseorganisationer samt MFVM om mulighederne for at indarbejde risikobaseret håndtering af oversvømmelsesrisiko fra især skybrud. På den baggrund er vi overordnet set særdeles tilfredse med, at nogle af de centrale elementer indarbejdes i Dansk lovgivning.

Nogle af vores kommentarer er gentagelser fra høringssvaret på lovforslaget, da det ikke er vedtaget i endelig form endnu. Endvidere har vi en enkelt overordnet kommentar til implementeringen af forslaget i de øvrige bekendtgørelser.

Den overordnede største udfordring ved det samlede kompleks af bekendtgørelser ligger i en formentlig utilsigtet konsekvens for innovationskraften i Danmark. Overordnet bliver reguleringen af spildevandsforsyningsselskaber strammet samtidigt med at kommunernes muligheder for at finansiere tiltag via spildevandsforsyningsselskaberne øges. Det presser spildevandsforsyningsselskaberne på alle øvrige aktiviteter, som herved risikerer at blive nedprioriteret. Det gælder også de områder, der er nævnt i formålsparagraffen i Vandsektorloven, herunder, at loven skal sikre, at spildevandsforsyningsselskaber drives på en måde, så de "understøtter innovativ udvikling og demonstration og eksport af vandteknologiløsninger". Det vil få

stor betydning på F&U området, hvor deres (med-)finansiering i projekter til nationale¹ og internationale² finansieringskilder udgør en lille, men væsentlig, finansieringskilde. Uden denne finansieringskilde vil den samlede styrkeposition på vandområdet miste styrke på et kritisk tidspunkt. Det bemærkes i den forbindelse, at vandsektoren samlet set betragtes som en af de helt centrale styrkepositioner som Danmark bør udnytte til at skabe vækst og arbejdspladser³. Det foreslås derfor, at en mindre pulje til gavn for den blå-grønne omstilling friholdes for den økonomiske regulering for hvert spildevandforsyningsselskab. Det kan f.eks. ske efter de hidtidige regler for 1:1 omkostninger.

I forhold til bekendtgørelsen på klimatilpasning ser vi med stor tilfredshed, at metoder og terminologi fra Spildevandskomiteens Skrift 31 er videreført til bekendtgørelsen. Det vil både sikre konsistens og lette implementeringen af bekendtgørelsen, især da en del kommuner allerede har væsentlige aktiviteter på området.

Der er nogle punkter, hvor lovforslag og bekendtgørelser formentlig vil have utilsigtede konsekvenser. Nedenfor skitseres hvilke overvejelser man efter vores mening bør inddrage i det videre arbejde inden lovforslag og bekendtgørelse vedtages i endelig form:

- Opdelingen i oplande kan synes hensigtsmæssig i forhold til planlægningen i spildevandforsyningsselskaber og kommuner. Den giver dog i praksis for stor fleksibilitet i forhold til at forskelsbehandle borgere i sammenlignelige situationer, og kan f.eks. anvendes til at retfærdiggøre sikring af enkelte bygninger til et meget højt niveau. Al erfaring fra såvel ind- som udland viser, at man som minimum skal fastlægge servicekrav baseret på arealanvendelse såfremt kravene fastlægges på kommunalt niveau, som loven lægger op til. Endvidere kan man stille krav om et maksimalt antal arealanvendelser som kan anvendes indenfor hele kommunen for at sikre en rimeligt ensartet behandling af borgere og andre aktører. Det undrer i den forbindelse, at det ikke er muligt at fastlægge et samlet serviceniveau på kommuneniveau.
- Der mangler en afvejning af, hvilket ansvar spildevandforsyningsselskabet skal påtage sig i forhold til det ansvar som lodsejer bør bære selv. I forbindelse med f.eks. industriområder bør man overveje at tydeliggøre hvilke

---

¹ Herunder virkemidler som EUDP, MUDP, VUDP og Innovationsfonden

² Herunder virkemidler såsom EU regionale udviklingsfonde og innovationsprojekter

³ F.eks. <https://stateofgreen.com/en/>. Generelt omtales vand, bærdygtig energiproduktion og sundhed som de tre største styrkepositioner.

typer af tab, som retteligt bør indgå i spildevandsforsyningsselskabets analyse om "samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed". Der er i de nuværende formuleringer åbnet for, at vandforbrugerne i området kommer til at betale for aktiviteter, der retteligt bør bæres af andre aktører, der i øvrigt er vant til at håndtere risici professionelt,

- Det bør være muligt at inddrage andre kriterier end maksimal nettonutidsværdi. Som minimum bør investeringseffektivitet overvejes, f.eks. i form af Benefit-cost ratios. I den nuværende form risikerer man, at meget omkostningstunge tiltag i dele af kommunen i praksis vil forhindre tiltag i andre dele af kommunen.
- Kritisk infrastruktur omfatter i praksis ganske mange anlæg, ikke kun relateret til sundhed. Beredsskabsstyrelsens overvejelser i den forbindelse kan bruges som udgangspunkt for at lave en mere fyldestgørende liste. Specielt når det samlede kompleks af bekendtgørelser vurderes under et kan det undre, at spildevandsforsyningsselskaber er ansvarlige for en enkelt type af kritisk infrastruktur mens det ikke fremgår, hvilke instanser, der er ansvarlige for øvrig kritisk infrastruktur.
- De faktiske skadesomkostninger er væsentligt højere end de bygningsskader, som lovforslaget implicit foreslår anvendt. Som konkret eksempel kan nævnes, at omkostninger til f.eks. tabt arbejdsfortjeneste for lodsejere bør indregnes efter samme principper som på transportområdet.
- Ovenstående bemærkning bør udvides til at sikre, at der udarbejdes et katalog over enhedspriser efter samme principper som på det transportøkonomiske område. Dette drejer sig især om skadesomkostningerne, men bør også omfatte den samlede beregning af nettonutidsværdien, herunder f.eks. diskonteringsrente og principper for indregning af klimaændrings indflydelse på den gennemsnitlige årlige omkostning til skader. DTU har gennem en årrække opbygget kompetencer på området og hjælper gerne med at udvikle principper for et sådant katalog.
- Ved udvikling af nye byområder er det meget enkelt for kommunalbestyrelsen at begrænse oversvømmelsesrisiko ved at stille krav til bygningernes udformning og lokation via lokalplanerne. Det bør indarbejdes i lovteksten at der er et krav om at lave sådanne vurderinger som led i udarbejdelse af kommuneplaner og lokalplaner for nye områder, så man begrænser behovet for efterfølgende opgradering af spildevandsforsyningsselskabets infrastruktur i og omkring de nyudviklede områder.

Vi gør også opmærksom på, at lovens intention om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed bør udvides til at sikre mulighed for egentlig samtænkning af klimatilpasning med såvel den øvrige lovgivning på vandområdet og indenfor byplanlæg-

ning i form af egentlige samfundsøkonomiske analyser, hvor alle betydende effekter medtages. Det kræver en samtænkning af flere miljømæssige og økonomiske effekter på større skala end det som bekendtgørelserne giver mulighed for i dag.

Vi er opmærksomme på, at nogle af ovenstående kommentarer primært er rettet mod en efterfølgende vejledning. Det diskuteres her for at sikre, at lovforslaget giver mulighed for at inddrage overvejelserne i arbejdet. Specielt må fremhæves, at valget af maksimal nettonutidsværdi som eneste beslutningsparameter virker unødigt begrænsende for en god praksis for klimatilpasning i Danmark.

De bedste ønsker for det fortsatte arbejde. Vi står naturligvis til rådighed for supplerende oplysninger, såfremt det skulle være nødvendigt.

På vegne af DTU Miljø

Karsten Arnbjerg-Nielsen

Professor

DTU Miljø

Frederiksberg, 5. november 2020

Energistyrelsen ens@ens.dk

Kopi til lwj@ens.dk, tsd@ens.dk og lovja@ens.dk

Høringssvar til udkast til bekendtgørelser som følge af lovforslag om spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning mv.

Dansk Miljøteknologi noterer sig, at de udsendte bekendtgørelser i alt væsentlighed er en udmøntning af det lovforslag, som tidligere har været i høring med henblik på ikrafttrædelse primo 2021. Lovforslaget med tilhørende bekendtgørelser udmønter Aftale om spildevandsselskabers klimatilpasning fra maj 2020.

Dansk Miljøteknologi skal derfor henvise til foreningens høringssvar af 13. september til udkastet til lovforslag.

Heraf fremgår bl.a., at Dansk Miljøteknologi opfordrer til, at den økonomiske metode også kommer til at afspejle værdien af de effekter, som klimatilpasningsprojekter har i forhold til miljø og natur. Foreningen opfordrer endvidere til, at de kommende effektivitetskrav udformes, så de ikke modarbejder hensigten bag den politiske aftale.

Mere specifik skal Dansk Miljøteknologi anføre, at det er uklart hvad der kan indgå i den samfundsøkonomiske beregning. Det nævnes på s. 3 i bilag 1 om krav til beregninger, at alene markedsomsatte værdier kan indgå. Herefter anføres forstyrrelse af transport, hvilket kan tolkes som tidstab. Dette er ikke et markedsomsat gode. Endvidere er det uklart hvordan det rent metodisk er tanken, at forstyrrelse af forretning og produktion skal indgå i en samfundsøkonomisk analyse. Et omsætningstab er fx ikke ensbetydende med en samfundsøkonomisk omkostning.

Med venlig hilsen

Søren Bukh Svenningsen

Dansk Miljøteknologi

Torsten Duer

Fra: Dan Banja <es@es-daa.dk>
Sendt: 14. oktober 2020 22:14
Til: Energistyrelsens officielle postkasse
Cc: Torsten Duer; Lise Wesenberg Jensen; Lone Ververs Jansson; Dan Banja
Emne: Re: Høring - bekendtgørelser om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning (Jnr. 2020-12304: ES 366-20)

ES 366-20

Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES) takker for muligheden for at deltage i høring over HØRING – udkast til bekendtgørelser som følger af lovforslag om spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning m.v.

ES har ikke bemærkninger til udkast.

Med venlig hilsen / Best Regards
Dan Banja
Oberstløjtnant / Lt. Colonel
Generalsekretær / Secretary-General
Vice chair ECOGAS & Member of GA.COM & CAS.COM
Blålersvej 51
DK-2990 Nivå
Mobil: +45 2480 2256
www.es-daa.dk

 Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

 Only print this e-mail if necessary.

Energistyrelsen
Att. Lise Wesenberg Jensen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

J.nr. 2020-12304: Høringssvar til udkast til en række bekendtgørelser vedr. lov om klimaprojekter

Frederiksberg Forsyning takker for mulighed for at komme med bemærkninger til en række bekendtgørelser til udmøntningen af det formentlige tidligere udsendte lovudkast om spildevandsselskabers klimatilpasning.

Generelle bemærkninger

Frederiksberg Forsyning finder det bekymrende, at der udstedes bekendtgørelser uden, at den retlige ramme er godkendt i Folketinget, og hvor høringsparterne ikke kender den endelige formulering af hjemmelsgrundlaget, idet lovforslaget endnu ikke er fremlagt i Folketinget.

Det er fortsat uforstående, at der lægges op til effektivisering af klimaprojekter. Frederiksberg Forsyning henviser til vores tidligere høringssvar i forbindelse med vores høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsselskaber m.v., lov om miljøbeskyttelse, vandsektorloven og lov om vandløb (Spildevandsselskabers klimatilpasning m.v.). Krav om effektivisering af klimaprojekter vil give medføre, at langt færre projekter vil blive udført, idet vandselskaberne skal have det fornødne råderum til at kunne klare effektiviseringskravet i rammen.

Lovforslaget med tilhørende bekendtgørelser medfører en øget administration. Efter vandsektorlov II blev der skabt en administrativ lettelse. Med forslaget bliver der ekstra krav om dokumentation, beregninger, analyser, fremskaffelse af oplysninger m.v., selv på projekter, som ikke anmeldes. Den medadministration skaber ingen værdi for hverken kommune, forsyning eller borger. Den øgede administration er desuden bekymrende, idet omkostningerne vil tære på vandselskabernes økonomiske ramme. Dette vil betyde, at der vil blive investeret mindre i klimatilpasning i Danmark, og at der vil investeres mindre i at vedligeholde eksisterende anlæg.

Nye klimaprojekter (efter de nye regler) er en tidskrævende og risikabel investering, og derfor vil mange selskaber ansøge om en forhåndsgodkendelse for ikke at ende med investeringer, som ikke kan finansieres under rammen. Forhåndsgodkendelse er en mulighed i forhold til at opnå tillæg (og tænkt som en undtagelse til tillægsregimet), jf. lovbemærkningerne til vandsektorloven II. Usikkerheden om klimaprojekter, herunder om projekterne har den fornødne samfundsøkonomisk hensigtsmæssig og er omkostningseffektive, gør, at flere selskaber vil søge om en godkendelse. Der vil være risiko for en sagspukkel. Hvordan sikres der en hurtig besvarelse på anmodning om forhåndsgodkendelser (som kommer oven i de øvrige ansøgninger om tillæg)?

Dato
06. november 2020

Kontaktperson
Torben Juhl Andersen

Direkte nr.
+4538185129

Mobil nr.
+4530766129

E-mail
toan@frb-forsyning.dk

Frederiksberg Forsyning A/S
Stæhr Johansens Vej 38
2000 Frederiksberg

Tlf.nr 38 18 50 00

ff@frb-forsyning.dk
www.frb-forsyning.dk
CVR-nr. 28500769

- en virksomhed i Frederiksberg Kommune

Derudover må det forventes, at beregningerne, inden der findes et serviceniveau, og dernæst implementeringen i spildevandsplanen vil medføre en mindre stop.

Den foreslåede model ligger mere op til mistillid til og kontrol af kommune og forsyning frem for at give disse en fair chance for at kunne finde den bedste klimaløsning, som ellers har fungeret tilfredsstillende for begge parter.

Frederiksberg Forsyning finder, at det mangler en guide til kommunens valg af serviceniveau. Bekendtgørelserne fastsætter ikke noget loft for, hvad kommunerne kan vælge af serviceniveau, og vil principielt kunne vælge meget høje serviceniveauer, uden at der skal foretages en økonomisk beregning for, om det samfundsøkonomisk vil kunne svare sig med et lavere serviceniveau.

Frederiksberg Forsyning finder det betænkeligt, at staten kan gå ind og ændre den kommunale beslutning om et ønsket serviceniveau. Udkastet til bekendtgørelse tager desuden ikke hensyn til at den kommunale planlægning af klimatilpasning ikke nødvendigvis er en ensidig proces hvor kommune og forsyning planlægger hver for sig. Byudvikling – herunder klimatilpasning – er et samarbejde hvor parterne forhandler om forskellige løsninger.

Det kendte lovforslag og udkastene til bekendtgørelser lægger op til, at reglerne om medfinansiering udløber, men der synes ikke at være taget stilling, hvad der sker for de projekter, som allerede er etableret, og som inden for de næste 25 år skal refinansieres. Her ville det have været ønskeligt, om der blev lagt op til, at reinvesteringen skulle tage udgangspunkt i de nye regler om klimaprojekter, eller om reglerne om medfinansiering fortsat ville være gældende.

Specifikke bemærkninger

Bilag 1 til bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau

Generelt kunne forståelsen af bilaget med fordel være illustreret med eksempler.

I punkt 2.2. er en meget lang sætning, som er ret svær at forstå. I punktet introduceres der et begreb som "anvendelsesområde", uden at dette er nærmere beskrevet i hverken bekendtgørelse eller bilaget.

I punkt 5 skal der udarbejdes et værdikort. Det er svært at estimere, hvor store skadesomkostningerne er, og estimatet kan i sidste ende få stor betydning for, hvilken løsning kommunen må og kan vælge. Der bør derfor være en anvisning af hvordan denne beregning laves.

I punkt 7.3. anføres det, at der skal tages højde for eksisterende og planlagte klimatilpasningstiltag. Punktet giver for så vidt god mening, men Frederiksberg Kommune og Frederiksberg Forsyning bliver udfordret af dette punkt, idet der allerede er udarbejdet til klimatilpasningstiltag for hele kommunen, og dette tiltag er parterne i gang med at implementere. Punktet medfører, at en eller flere projekter ikke kan blive udført, hvorved den samlede plan kan risikere at skride.

Efter punkt 8.3. er selskaberne ikke forpligtet til at anvende den løsning, som kommunen har valgt. Selskaberne er alene forpligtet til at sikre det valgte serviceniveau med de af fravalget afledte konsekvenser.

Til punkt 13. Frederiksberg Kommune står inden for en kort årrække uden hospital, og spørgsmålet er, om alle veje ud af Frederiksberg Kommune er kritiske, idet borgerne på Frederiksberg skal enten til Bispebjerg, Hvidovre eller Rigshospitalet. Det betyder, at den positive samfundsøkonomi kan fraviges for disse veje. Frederiksberg Forsyning finder, at det kunne være hensigtsmæssigt med en vejledning vedr. kritiske sundhedsfunktioner.

Bekendtgørelse om spildevandsforsyningsselskabers omkostninger til klimapasning m.v.

Der lægges op til, at almindelige spildevandsprojekter skal leve op til kravene i Skrift 27, skal indberettes, når disse projekter giver anledning til en forøgelse af serviceniveauet. Det medfører, at hele anlægsplanen skal anmeldes til Forsyningssekretariatet med risiko for, at en eller flere projekter ikke kan godkendes. Frederiksberg Forsyning er usikre på, hvilken konsekvens vil det få.

Hvis foranstående er tilfældet, skal Frederiksberg Forsyning have screenet hele sin anlægsplan hos Forsyningssekretariatet, før Frederiksberg Forsyning foretager yderligere tiltag i forhold til nye klimaprojekter, idet konsekvenserne af manglende godkendelse er alt for høje. Dette vil medføre, at der reelt indføres direkte styring af selskabets aktiviteter i Forsyningssekretariatet.

I bekendtgørelsen fastslås, at det kun er nødvendige omkostninger, som kan indregnes. Dette følger jo allerede af betalingsloven, og det virker derfor lidt kunstigt, at det er nødvendigt at gentage i bekendtgørelsen. Hjemlen til at indregne klimaprojekter skal jo været hjemlet i betalingsloven.

I bilaget til denne bekendtgørelse stilles der yderligere krav, førend vandselskabet kan gennemføre et klimaprojekt bl.a. at projektet er omkostningseffektivt. De ekstra krav kan medføre, at vandselskabet faktisk ikke kan opfylde sin forpligtelse i henhold til spildevandsplanen, selv om kommunen er nået frem til, at et givet klimaprojekt er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

Det burde være således, at beregningen af omkostningseffektiviteten alene finde anvendelse, hvis vandselskabet ønsker at udføre et klimaprojekt på en anden måde end kommunens (forslag til) løsning.

Venlig hilsen
Frederiksberg Forsyning A/S

Torben Juhl Andersen
Jurist

Dato: 27-10-2020

Sagsnr: 00.16.00-A00-1-20

Til Energistyrelsen

Energistyrelsen har med mail af 9. oktober 2020 sendt udkast til bekendtgørelser i høring som følge af lovforslag om spildevandsselskabers klimatilpasning m.v.. (Jr. Nr. 2020-12304). Frederiksberg Kommune afgiver hermed høringssvar.

Overordnede bemærkninger til selve lovforslaget

Frederiksberg Kommune bemærker ved gennemlæsning af høringsmaterialet, at det ser ud til, at der - kun i meget ringe omfang - er taget højde for Frederiksbergs Kommunes høringssvar til selve lovforslaget om spildevandsselskabernes klimatilpasning. Frederiksberg Kommune har ikke set det reviderede lovforslag, men er fortsat meget bekymret over konsekvenserne ved lovforslaget. De efterfølgende bekendtgørelser har desværre ikke ændret denne grundlæggende bekymring.

Frederiksberg Kommune ser med stor bekymring på følgende forhold:

Lovforslag og bekendtgørelser kan føre til store fejlinvesteringer for Frederiksberg

Med lovforslaget og bekendtgørelser er der fortsat lagt op til en yderst stram tidsplan for implementering af loven, hvilket virker særdeles uhensigtsmæssigt, særligt set i lyset af de omfattende og meget komplekse ændringer af loven med en række nye krav til klimatilpasningen, hvilket bl.a. uddybes i bekendtgørelserne. Som det fremgår af det efterfølgende, er der en række kritiske konsekvenser ved lovforslaget og bekendtgørelserne. En forhastet implementering af love og bekendtgørelser kan i værste fald betyde, at klimatilpasningen på fx Frederiksberg går helt i

stå med dertil følgende risiko for store økonomiske tab for kommunen og forsyningsselskabet – stik imod regeringens ambitioner i den politiske aftale om klimatilpasning.

Frederiksberg Kommune opfordrer derfor fortsat til at udskyde behandlingen af lovforslaget med tilhørende bekendtgørelser og følge processen for det kommende lovforslag om økonomisk regulering af vandsektoren i 2021. Det vil også give mulighed for at afprøve effekten af lovforslaget og tilhørende bekendtgørelser i praksis inden politisk behandling, så utilsigtede konsekvenser kan undgås – Frederiksberg Kommune stiller her gerne op som case-område.

Samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed uden sammenhæng med hidtidig indsats

Frederiksberg Kommune har siden det store skybrud i 2011 arbejdet ambitiøst med at gøre byen robust over for skybrud. Frem mod 2036 planlægger kommunen og Frederiksberg Kloak A/S klimatilpasningsprojekter for i alt 2,2 mia. kr. ud fra klare økonomiske og tekniske rammer i den gældende lovgivning, hvilket giver en rimelig sikkerhed for de store investeringer, som er nødvendige for at klimatilpasse byen. Med lovforslaget og følgende bekendtgørelser er der risiko for, at rammeforudsætningerne ændres fundamentalt 'overnight', hvilket skaber usikkerhed og risiko for at hidtidige foretagne investeringer ender som fejlinvesteringer. Den nye lovgivning og tilhørende bekendtgørelser gør det ikke praktisk muligt inden for de eksisterende rammer, at færdiggøre det påbegyndte og godkendte hydraulisk sammenhængende skybrudssystem.

Frederiksberg Kommune har sammen med Københavns Kommune i 2012 udarbejdet en skybrudsplan baseret på Finansministeriets samfundsøkonomiske model til beregning af service-mål for skybrudsindsatsen i kommunerne. Af den samfundsøkonomiske analyse fremgår det, at det bedst kan betale sig at sikre byen til en 100 års regn om 100 år, hvor der højst må stå 10 cm vand på terræn og med en implementeringsperiode på 20 år. Efterfølgende har Frederiksberg Kommune gennemført et omfattende planarbejde med udvikling af et sammenhængende skybrudssystem bestående af flere end 100 klimatilpasningsprojekter. I dag er kommunen godt i gang med at klimatilpasse byen og har anlagt projekter, som tilsammen rummer 20 % af det samlede forsinkelsesvolumen, som der skal være plads til under skybrud.

Hvis forudsætningerne for klimatilpasningen på Frederiksberg nu ændres ved at stille krav om "samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed", er der reel risiko for, at det rykker ved de eksisterende beregninger af, hvad der er samfundsøkonomisk optimalt på Frederiksberg.

Det kan betyde, at delprojekter ikke længere kan finansieres via vandtaksten og dermed ikke realiseres. Eftersom delprojekterne i skybrudssystemet er sammenhængende, er det helt afgørende for systemets virke, at alle projekter realiseres. Potentialet i enkelte løsrevede og anlagte delprojekter kan ikke udnyttes, når de ikke kan kobles sammen med øvrige planlagte projekter.

Frederiksberg Kommune og Frederiksberg Kloak A/S vil i så fald have risikeret betydelige fejlinvesteringer gennem en årrække – som konsekvens af at have været på forkant med klimatilpasningen i fuld overensstemmelse med den da gældende lovgivning.

Frederiksberg Kommune ser positivt på, at overgangsordningen med bekendtgørelserne ser ud til at være blevet forlænget til 2027. Imidlertid vil forlængelsen af overgangsordningen kun udskyde udfordringerne om mulige betydelige fejlinvesteringer og ny planlægning af indsatsen. Samtidigt stilles der i bekendtgørelserne krav om, at de projekter, som skal implementeres under overgangsperioden skal anmeldes inde 1. marts 2021 – en særdeles kort og urealistisk tidsfrist for Frederiksberg Kommune.

Frederiksberg Kommune vil derfor kraftigt appellere til, at allerede afholdte irreversible investeringer ikke fører til betydelige økonomiske tab for kommune og forsyning ved at forlænge overgangsperioden til 2036 og udskyde fristen for anmeldelse af projekter fra 1. marts 2021 med minimum et år. Alternativt bør det sikres i bekendtgørelserne, at igangsat klimatilpasning – der allerede er planlagt ud fra en anerkendt samfundsøkonomiske model – kan gennemføres under det nuværende regelsæt uden at skulle bremse indsatsen ved at være nødsaget til at udarbejde ny planlægning og nye beregninger.

Ultimative krav om nye samfundsøkonomiske beregninger bremser klimatilpasningen

De nye krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed vil også bremse klimatilpasningen, da der skal gennemføres helt ny omfattende planlægning med nye komplekse beregninger. Det er særdeles tidskrævende og omkostningstungt for både kommune og forsyning og har taget 5 år at udføre, før implementeringen af klimatilpasningsprojekter kunne sættes i gang på Frederiksberg. Det vil heller ikke være realistisk at lade meget af arbejdet overgå til forsyningsselskabet, for klimatilpasningen er en integreret del af en række andre betydelige kommunale opgaver som fx byudvikling m.m.

Frederiksberg Kommune opfordrer til, at der åbnes for muligheden for, at de kommuner som kan fremvise samfundsmæssige beregninger efter Finansministeriets principper, forsat skal kunne lægge disse beregninger til grund for bevillingsvurderinger under den nye lovgivning og bekendtgørelser.

Uhensigtsmæssige kriterier i den samfundsøkonomiske model

Frederiksberg Kommune er enig i, at klimatilpasningen skal være samfundsøkonomisk hensigtsmæssig, men er betænkelig ved kriterierne, der er opsat for at efterleve kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssig. Fx fremgår det i bekendtgørelserne, at direkte og indirekte skader eller gevinster relateret til 'ikke markedsomsatte værdier' ikke kan indgå i beregningen af, om

klimatilpasningen er samfundsøkonomisk hensigtsmæssig. Frederiksberg er kendetegnet ved bygninger og områder af høj kulturel værdi med boligpriser langt over landsgennemsnittet. Her bør de ikke markedsomsatte værdier være mulige at medtage.

Frederiksberg Kommune appellerer til, at kulturværdier inddrages i beregningerne for at sikre, at det samfundsøkonomisk giver det mest retvisende resultat af, hvad klimasikringsniveauet bør være for fx en by som Frederiksberg, hvis kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed fastholdes.

Nye krav om dokumentation og mere kontrol skaber unødigt administration

I den politiske aftale er det blevet fremhævet, at lovgivningen skal forenkles og ensrettes en række regler med det formål, at sætte skub i klimatilpasningen. Nu sker det modsatte, hvor fremdriften forsinkes, idet nye krav om dokumentation og øget kontrol vil øge den administrative byrde for kommunen og forsyningsselskabet – tilsyneladende helt ude af proportion med effekten af indsatsen. Det virker unødvendigt at stille krav om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, når der kun kan finansieres nødvendige omkostninger over taksterne ud fra allerede gældende regler.

Frederiksberg Kommune vil derfor appellere til, at kravet om dokumentation udgår af lovforslaget og tilhørende bekendtgørelser.

Yderligere krav til effektivisering på klimatilpasningen

Frederiksberg Kommune understøtter, at vandsektoren er pålagt et generelt effektiviseringskrav årligt, men ser det som en væsentlig udfordring, at det i udkastet for økonomiske ramme bekendtgørelse fortsat lægges op til at stille krav om yderligere effektivisering af klimatilpasningen. Der er/var allerede indbygget effektivisering i den nuværende medfinansieringsordning, hvor der er krav om, at medfinansieringsprojekter samlet set skal være billigere end tilsvarende spildevandstekniske projekter.

I praksis vil et yderligere effektiviseringskrav på klimatilpasningen hos forsyningen betyde, at der skal effektiviseres på anlægsomkostninger, der allerede er afholdt, hvor regningen afskrives over flere år. Da det ikke er muligt at effektivisere på årlige afskrivninger af et anlægsprojekt, der er gennemført, vil forsyningsselskabet være tvunget til at effektivisere yderligere på den almindelige drift. Den er i forvejen pålagt effektiviseringskrav, for at det samlede effektiviseringskrav kan opfyldes.

Konsekvensen er, at Frederiksberg Forsyning ikke længere vil have økonomisk mulighed for at indgå i et samarbejde om finansiering af klimatilpasningen, da der er risiko for at det vil ske på bekostning af forsyningens nødvendige drift. Der er derfor stor risiko for, at klimatilpasningen går i stå på Frederiksberg. Den negative effekt af et effektiviseringskrav på klimatilpasningen må betragtes som utilsigtet, sammenholdt med intentionerne og ambitionsniveauet i den politiske aftale om klimatilpasning.

Derfor anbefaler Frederiksberg Kommune, at effektiviseringskravet udgår af udkastet til revideret ØR-bekendtgørelse og i stedet vurderes med det kommende lovforslag i 2021 om økonomisk regulering af vandsektoren.

Frederiksberg Kommune deltager gerne i en drøftelse af ovennævnte.

Med venlig hilsen

Frederiksberg Kommune

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att.: Lise Wesenberg Jensen

Pr. e-mail: ens@ens.dk; cc: lwj@ens.dk; tsd@ens.dk; lovja@mfvm.dk

5. november 2020

Høring - udkast til bekendtgørelser som følger af lovforslag om spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning m.v. - j.nr.: 2020-12304

Tak for muligheden for at kommentere udkastene.

Vi har ingen kommentarer af revisionsmæssig karakter.

FSR - danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

Med venlig hilsen

Jeanette Staal
formand for FSR – danske revisorer's For-
syningsarbejdsgruppe

Alexander Munkholm Bruun
student

Til Energistyrelsen og Miljø- og Fødevareministeriet

Hermed sender jeg på vegne af Gladsaxe Kommune, By- og Miljøforvaltningens høringssvar til forslag til "Bekendtgørelser om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning m.v."

Gladsaxe Kommune har tidligere afgivet høringssvar til udkast til "Lovforslag om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning". Der er kritisabelt at bekendtgørelserne sendes i høring inden lovforslaget er fremsat. Bekendtgørelserne afspejler, at de er udarbejdet på baggrund af udkast til lovforslaget og at høringssvarene ikke er taget i betragtning (eller at høringssvarene ikke har givet anledning til ændringer).

Gladsaxe Kommune gentager ikke holdningerne fra førnævnte høringssvar, da de, hvis de tages til efterretning i lovforslaget, vil få konsekvens for indholdet i bekendtgørelser og bilag som nu er i høring.

Gladsaxe Kommune har fokuseret indsatsen og dette høringssvar indeholder konkrete kommentarer til de enkelte paragraffer og afsnit i bekendtgørelse om fastsættelser af serviceniveau og tilhørende bilag 1.

Bemærkninger

Bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau

I §2 defineres serviceniveau uhensigtsmæssigt. Der kan godt opstå skader oftere end serviceniveauets gentagelsesperiode og tærskelværdi. Man kan fx ved et serviceniveau om maksimalt 10 cm vand på terræn ved en 20 års hændelse, godt opleve skader ved en 15 års hændelse, da nogle skader udløses ved en lavere tærskel. Det er unødvendigt at koble serviceniveauet til skadesomfanget.

I §2 stk. 3 eksemplificeres "kritiske sundhedsfunktioner" ret smalt, til kun at omfatte steder hvor liv kan gå tabt af en direkte oversvømmelse. Det bør fremgå tydeligere at også adgangsveje er omfattet, jf. afsnit 13 i bilag 1.

I §2 stk. 5 og §5 skrives at oversvømmelseskortet skal angive oversvømmelser som følge af "kapacitetsproblemer". Der kan kun være tale om kapacitetsproblemer op til det serviceniveau afløbssystemet er anlagt til at kunne håndtere. Hændelser større end serviceniveauet giver jo "planlagte" oversvømmelser og skyldes ikke kapacitetsproblemer.

I §3 stk. 6 (stk. 5 findes vist ikke) og i §4 stk. 6 fastlægges et omfattende dokumentationskrav. Der er fuld åbenhed om arbejdet, men at skulle gøre alt materiale tilgængeligt, på en for borgerne meningsfuld måde vil være en kæmpe opgave. Der kan til hver en tid sendes en forespørgsel om aktindsigt.

Bilag 1 til bekendtgørelsen om fastsættelse af serviceniveau

I 2.2 vil det være hensigtsmæssigt at de angivne 25 % udgår og at det altid kan betragtes som et sammenhængende anvendelsesområde, således at den mindste del altid kan indgå i det opland hvori den største del er beliggende (altså at grænsen hæves til 49,99 %)

I 4.8 skrives at kendte ændringer i overfladen skal indarbejdes. Det er en væsentlig økonomisk og ressourcemæssig byrde og også teknologisk kompliceret. Det foreslås at denne udgår og at der i stedet stilles krav om, at anvende nyeste udgave af den statslige hydrologisk tilpassede højdemodel for området. Hvis formuleringen fastholdes, betyder det krav om drone overflyvninger og indpasning i eksisterende højdemodel (punktskyen bag højdemodellen) for samtlige byggesager, hvor det laves terrænreguleringer, hvis der anlægges nyt slidlag på en vejstrækning m.v.

I 5.1 skrives at værdikortet skal vise placeringen af bygninger, veje mv. Det fremgår normalt ikke af et værdikort, da det er en rasterfil der indeholder summen af skader indenfor den enkelte celle. Der vil være bagvedliggende data i udarbejdelsen af værdikortet, der angiver placeringen.

I 5.6 med flere angives det, at der skal anvendes samme skadesværdi på samme skadesværditype i hele kommunen. Der giver en stor udfordring ift. erhvervs produktionstab og lagerværdi med mindre det er tilladt at lave en passende underopdeling. Der er stor forskel på lagerværdien og omsætnings-/produktionstab i en mindre specialbutik og en stor industrivirksomhed. Denne forskel bør analysen kunne rumme.

I 5.8 beskrives at kun markedsomsatte værdier må indgå i analysen. Det betyder at beregningen ikke vil give det resultat der er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, og at der konsekvent vil blive underinvesteret i klimatilpasning. Anbefalingen går også stik imod Finansministeriets anbefalinger for udarbejdelse af samfundsøkonomiske analyser. Der bør åbnes op for at ikke markedsomsatte værdier kan indregnes.

Hvis der ikke er politisk opbakning til at sikre et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau over taksterne, kan beregningen være værdifuld, for at synliggøre hvilken underinvestering der foretages og give viden om hvilken ekstraomkostning der kunne skattefinansieres for at opnå det korrekte samfundsøkonomisk mest hensigtsmæssige niveau.

At forsyningsselskaberne ikke kan bidrage til den grønne omstilling ved at vælge anlægs- og driftsløsninger den kan reducere CO2 udledningerne virker fundamentalt forkert i den eksisterende klimakrise. Der bør i stedet indføres en model, hvor drivhusgasemissioner kan indgå i valg af anlægsløsning og driftsform.

I 5.10 beskrives at ændringer i overfladen (ud over ændret arealanvendelse) skal indarbejdes i værdikortlægningen. Det er uklart hvilke ændringer i overfladen (som ikke er arealanvendelsesændringer) der kan have indflydelse på værdierne. Kan der gives nogle eksempler?

I 5.10 står at klimaændringer skal indarbejdes i kortlægningen, det er vel reelt kun udviklingen i nedbøren der indarbejdes i kortlægningen, da der jo ikke arbejdes med vandbalancemodeller.

I 8.9 er der i forhold til at fastlægge serviceniveauet opstillet en trappemodel. Trinene i modellen har er meget lille spænd, og det forventes derfor for alle oplande i Gladsaxe Kommune, at

udløse krav om beregning af 10 scenarier (to løsningstyper for hver af fem serviceniveauer). Det er et unødvendigt stort arbejde, og der bør gives mere fleksibilitet i valget af antal beregninger. Det vil foregå som en iterativ proces og kan i bedste fald klares med tre scenarier. Mange steder er der ikke alternative muligheder, da der fx ikke er plads til overfladeanlæg, derudover vil man ud fra enhedspriserne på hver enkelt anlægstype nemt kunne bedømme om dele af en samlet løsning vil kunne erstattes med et billigere alternativ. Ved tre "heldigt" valgte serviceniveauer kan man ramme det "optimale" niveau. For status er der ofte behov for beregning af mere end tre hændelser, for at fastslå udgangspunktet for skaderne korrekt. Her er det i 4.5 blot beskrevet, at der skal anvendes et tilstrækkeligt antal. Samme formulering kunne anvendes på antallet af serviceniveauer og løsningstyper. Der bør indføres en bagatelgrænse så man for små projekter ikke skal beregne 4 scenarier.

I 9.3 beskrives at skatteforvridningsfaktoren skal anvendes i analyserne. Det bør undersøges om dette er korrekt, da det må forventes at langt hovedparten af investeringerne er takstfinansieret og ikke skattefinansieret.

I 9.3 beskrives at finansministeriets gældende diskonteringsrente skal anvendes. Betydningen af diskonteringsrenten og finansministeriets anbefalinger kan for klimaprojekter ikke negligeres. Ved at anvende Cost-benefit-analyser og nettogevinst som evalueringskriterie, ligger indirekte en beslutning om, at der ikke er noget mål om at klimatilpasse Danmark. Det vil i høj grad blive overladt til fremtidige generationer grundet tidsforskydningen mellem omkostninger og gevinster.

Finansministeriet skriver (notat "Den samfundsøkonomiske diskonteringsrente") at den "sande" diskonteringsrente i en situation med lave statsrenter vil være under normalsituationen (altså de gældende satser for kalkulationsrenten). I det tilfælde kan det ikke udelukkes at projekter der opgøres med en negativ nettonutidsværdi reelt bør gennemføres.

Vi mener, at der i stedet bør anvendes en cost-effectiveness-analyse, hvor der er fokus på at nå frem til målet om et klimatilpasset Danmark billigst muligt. Det er uheldigt med et ensidigt fokus på cost-benefit-analyser og på at opnå en nettogevinst, i forhold til at kunne gennemføre et projekt. Der er selvfølgelig uden betydning hvis, nettonutidsværdien kun anvendes til at træffe et valg mellem alternativprojekter.

I 10.4 beskrives at serviceniveauet er differentieret mellem fælleskloakerede og separatkloakerede områder. På hvilket grundlag er dette differentierede minimumsniveau fastsat, da miljø- og sundhedsmkostninger ikke må indgå i fastlæggelsen af serviceniveauet? En separatkloakering kan fx være en fornuftig løsning på nogle krav i vandområdeplanerne, men dermed påfører man området større skader, hvis man ikke kan påvise en nettogevinst ved at klimatilpasse til en 10-års hændelse. Et dokumentationskrav der ikke er nødvendigt, hvis man fastholder en fælleskloak.

Vi mener at serviceniveauet bør kunne fastsættes til en 10-års hændelse uanset kloakeringsformen, så man ikke ved en separering kan blive tvunget til at påføre borgerne flere skadesomkostninger, hvis de supplerende tiltag overstiger 5 pct. (jf. omkostningsbek. §3 stk. 4)

I punkt 11.2 beskrives at ansøgningstidspunktet er skæringsdato for, hvilke statslige værdier der skal anvendes. Det er uhensigtsmæssigt, at man kan blive tvunget til at revidere hele sit projekt, hvis der udsendes nye værdier lige inden en ansøgning. Udarbejdelsen af et projekt forventes at vare flere måneder, og skæringsdatoen bør fastsættes til at være de værdier der er gældende ved projektet start, eller fra det tidspunkt hvor værdierne første gang anvendes i projektet.

I 12.6 De statslige enhedspriser bør angives så der er mulighed for at udføre en Monte-Carlo simulering. Det vil sige, at en enhedspris skal indeholde et bedste bud på enhedsprisen samt grænserne for et min og maks spænd.

Der stilles i 12.6 indirekte krav om yderligere hydrodynamiske beregninger, da man ved at variere sandsynligheden for regnhændelserne kan få behov for en hændelse der ligger over hvad man hidtil har beregnet.

Gladsaxe Kommune deltager gerne i en drøftelse af ovenstående.

Høringssvar fra HOFOR på udkast til bekendtgørelser, som følger af lovforslag om spildevandsselskabers klimatilpasning m.m. (j.nr. 2020-12304)

HOFOR fremsender hermed sine bemærkninger til ovenstående:

Udkast til ”Omkostningsbekendtgørelsen”

§3, stk. 4, nr. 2. Det skal fremgå af spildevandsplanen at spildevandsselskabet må udføre supplerende klimatilpasningstiltag. For ikke at spildevandsplanen skal revideres hver gang der udføres et supplerende tiltag, bør det være muligt at meddele en generel tilladelse hertil i spildevandsplanen.

§3, stk. 4, nr. 5. Med henblik på at reducere de administrative byrder for spildevandsselskaberne bør der ikke stilles krav om rutinemæssig dokumentation. Der kan evt. stilles krav om at selskabet *skal kunne* dokumentere tiltag, hvis Forsyningssekretariatet ønsker det.

Af §4, stk. 2 nr. 1 fremgår det, at både spildevandsselskab og den anden part skal have nytte af et projekt. Der kan imidlertid godt være tale om projekter på overfladen, hvor det alene er spildevandsselskabet, der har nytte. Bestemmelsen lader til at udelukke sådanne projekter, hvilket ikke er hensigtsmæssigt. I HOFORs område er der eksisterende og kommende projekter, hvor spildevandsselskabet har afholdt alle omkostninger ud fra en vurdering af, at selskabet alene har nytten.

§7, stk. 1, første punktum: Sætningen giver sprogligt ikke mening.

§7, stk. 5 Det lægges her til grund at en anden part ikke må have nytte af projektet. Dette er uhensigtsmæssigt da nogle projekter vil have nytte for flere parter. Eksempelvis vil et vandløbsprojekt både kunne have nytte for spildevandsselskabet og for nedstrøms bredejere. I sådanne tilfælde bør der åbnes op for en forholdsmæssig fordeling af omkostningerne.

§ 8. Bestemmelsen vedrører undtagelser fra reglerne om bidrag og forpligtelser efter lov om vandløb. Bestemmelsen giver for så vidt mening for omkostninger til etablering og vedligeholdelse af projektet isoleret set, mens det vel ikke kan være meningen, at forpligtelsen til vedligeholdelse af vandløbet samlet set skal påvirkes af reglerne her. Det burde derfor evt. præciseres af, at reglerne i vandløbslovens § 24, § 31 og § 35 ikke finder anvendelse i forhold til projektet isoleret set.

Af §12, stk. 2 nr. 2b fremgår udtrykket "væsentlig" irreversibel investering. Hvad skal til, for at væsentlighedskriteriet nås?

Af §12, stk. 3 fremgår det, at der skal ske anmeldelse af projekter omfattet af stk. 2, såfremt de ikke skal være omfattet af bekendtgørelsen. Det fremgår af §12, stk. 2 2a, at indberetningskravet også omfatter projekter, hvor der er givet tillæg. Dette virker uforståeligt, da tillæg ifølge bekendtgørelsen om økonomiske rammer først gives, når et projekt er afsluttet. Forsyningssekretariatet allerede taget stilling til det konkrete projekt og modtaget alle oplysninger. Det er urimeligt, at selskaberne skal indberette projekter, som selskaberne siden 2017 har indberettet, og Forsyningssekretariatet i forvejen har alle oplysninger.

Hvis der i stedet menes projekter, der er truffet afgørelse om i henhold til den forrige vandsektorlov og omfattet af overgangbestemmelsen i den nuværende bekendtgørelse om økonomiske rammer (§18, stk. 6) bør dette præciseres.

Endvidere skal HOFOR opfordre til, at udskyde fristen for anmeldelse af projekter. I selskaber, hvor der allerede foreligger klimatilpasningsplaner og er sket investeringer, kan det være tidskrævende at konkretisere de efterfølgende investeringer, der ud fra en hydraulisk sammenhæng naturligt skal følge herefter. HOFOR foreslår derfor, at indberetningsfristen rykkes til 1.januar 2022.

Bilag 1, pkt. 2,3 anfører: "Her kan denne del udtages, og der kan foretages separate samfundsøkonomiske beregninger for de pågældende områder, hvorved serviceniveauerne kan blive forskellige i hver af de opdelte områder."

Erfaringsmæssigt bør det hertil bemærkes, at der ikke gennem muligheden for at lave differentierede servicemål inden for et opland bør åbnes op for, at der derved indirekte sker en forskydning af ansvarsfordeling mellem infrastrukturforvaltere i form af vej- og banemyndighed henholdsvis spildevandsforsyningsselskab. Infrastrukturforvaltere har efter lovgivningen et selvstændigt ansvar for at sikre funktionen af henholdsvis vej- og banearealer samt at overholde vilkår om forsinkelse ved tilledning til spildevandsforsyningsselskabets ledningsanlæg.

Af bilag 1, pkt. 4 fremgår det, at der til de selskabsøkonomiske beregninger skal anvendes den af Finansministeriets angivne diskonteringsrente for samfundsøkonomiske analyser. Er det vurderingen, at den samfundsøkonomiske diskonteringsrente er identisk med den selskabsøkonomiske diskonteringsrente?

Udkast til bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau m.v.

§ 2, definition af serviceniveau ...der kan forvolde skade (tilføj "kan")

§ 2, definition af oversvømmelseskort 1) Der er principielt altid en sandsynlighed for oversvømmelse. Spørgsmålet er hvor stor den er. 2) Hvad forstås ved kapacitetsproblemer?

§3, stk. 3 Hvis kommunalbestyrelsen ønsker at fastlægge et lavere serviceniveau end T5/T10 bør dette vel også underkastes en samfundsøkonomisk vurdering.

Af §4 fremgår det, at en kommune kan bede et spildevandsselskab om at fastsætte et serviceniveau.

Dette vil være forbundet med væsentlige omkostninger, og der bør derfor være adgang til, at spildevandsselskabet kan indregne disse omkostninger i de økonomiske ramme som tillæg iht. bekendtgørelsen om økonomiske rammer §11, stk. 1.

§4, stk. 1 og 2 Det er uklart, om det er kommunen eller spildevandsselskabet der fastlægger områderne.

Af §5 fremgår det, at en kommune kan anmode spildevandsselskabet at udarbejde eller opdatere et oversvømmelseskort, herunder oplyse om forebyggende tiltag og nødvendige omkostninger.

Dette kan for spildevandsselskabet ligeledes være forbundet med væsentlige omkostninger, og der bør derfor være adgang til, at selskaberne kan indregne disse omkostninger i de økonomiske ramme som tillæg iht. bekendtgørelsen om økonomiske rammer §11, stk. 1.

Bilag 1, pkt. 2.2 Punktet er vanskeligt at forstå.

Bilag 1, pkt. 2.3 "... forskel på skadesværdierne, at serviceniveauet ændres..." Tilføj "samfundsøkonomisk optimale" foran serviceniveauet

Bilag 1, pkt. 5.1 "Et værdikort skal vise de forskellige værdier..." Andet ord end værdier, f.eks. "anlæg, bygninger m.v."

Af bilag 1, pkt. 7.3 fremgår det, at statusscenariet er scenariet, hvor der ikke gennemføres klimatilpasningsløsninger, bortset fra allerede besluttede.

Hvorledes skal ovenstående beslutning være udtrykt? Kan det fx være en klima- og skybrudsplan?

Af bilag 1, pkt. 8.9 fremgår en trappemodel, der viser sammenhæng mellem analyser af serviceniveau og investeringsomfang. HOFOR skal opfordre til, at afstanden mellem trapperne øges, idet lang de fleste klimatilpasningsplaner overstiger 20 mio. kr.

Udkast til bkg. om spildevandstilladelser efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

§ 5, stk. 4. Det bør præciseres om indførelse af reglerne om serviceniveau i § 5, stk. 1, nr. 12-16 medfører, at spildevandsplanen skal revideres.

Øvrige bemærkninger

Kommunen som projektejer

HOFOR formoder, at der med de nye regler fortsat er adgang til, at en kommune kan være projektejer på fælles projekter og forestå bl.a. afregning med entreprenører og andre, som det er tilfældet i dag under medfinansieringsreglerne. Dette bedes bekræftet.

I bekræftende fald er det HOFORs forståelse, at der fortsat er automatisk låneadgang for kommunerne på samme måde som for de nuværende medfinansieringsregler. Hvis dette ikke er tilfældet, bør ministeriet sikre, at dette er tilfældet.

Spildevandsselskabet som projektejer

Såfremt et spildevandsselskab bliver projektejer på et fællesprojekt (dvs. det omvendte tilfælde af ovenfor), bør der ske tilpasninger i reglerne for de økonomiske rammer og i adgangen til lån med kommunal garanti:

- Hvis et spildevandsselskab er projektejer, er det på et projekt, der er 3.mands ejendom, idet der ikke er tale om et spildevandsaktiv.

Spildevandsselskabet kan derfor ikke umiddelbart aktivere projektet. Derfor vil der heller ikke optræde afskrivninger som en grundlag for at få tillæg.

Spildevandsselskabet er derfor nødt til at få dækket sine omkostninger som et driftstillæg, hvilket kan give u hensigtsmæssige og store takststigninger i enkelte år.

Der bør derfor ske en tilpasning i bekendtgørelsen om økonomiske rammer, så det er muligt at indregne omkostninger og tillæg over en længere årrække.

- I forlængelse af ovenstående bør det sikres, at der adgang til at opnå lån med kommunal garanti til disse projekter. I øjeblikket er adgangen til lån med kommunal garanti afgrænset til projekter på kommunale arealer og anlæg¹. Denne adgang bør udvides, så den omfatter alle projekter, uanset hvor og på hvis anlæg de gennemføres, fx Statens.

---

¹ Vejledning nr. 11256 af 7/12/2015 om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier, afsnit 4.15.

- Hvis selskaberne ikke kan lånefinansiere projekter vil de være henvist til at straksopkræve udgifterne over taksterne, jf. ovenfor.

Effektiviseringskrav

HOFOR kan konstatere, at vores indsigelse mod effektiviseringskrav på nye klimatilpasningsinvesteringer ikke har medført ændringer. Dette finder vi meget beklageligt.

Vi kan forstå, at rationalet bag effektiviseringskrav på klimasikringsprojekter er en opfattelse af, at kravene vil skabe et incitament til at udvikle ny teknologi, nye rørløsninger m.v. Dette er et forkert rationale, når der er tale om helt nye aktiviteter som fx klimasikringsløsninger.

Det økonomiske forløb er jo, at hvis en klimaløsning koster fx 1 mio. kr., afholder spildevandsselskabet omkostningerne til løsningen. Først et år efter modtager selskabet et tillæg, og det er på dette tidspunkt, at effektiviseringskravet udmøntes. Tillægget bliver på grund af effektiviseringskravet mindre end de 1 mio. kr., hvad det har kostet selskabet at etablere klimaløsningen, og selskabet mangler således penge. Selskabet har ingen mulighed for at effektivisere på omkostningerne til klimaløsningen, da de er afholdt et år tidligere, hvorfor den manglende finansiering skal findes ved at reducere basisdriften.

Hvis klimaløsningen kostede 50% mindre, ændrer dette ikke på situationen. Spildevandsselskabet afholder da 0,5 mio. kr., og modtager et år efter et tillæg, der igen reduceres med et effektiviseringskrav og dermed bliver mindre, end hvad det har kostet at etablere klimaløsningen.

Kun ved slet ikke at gennemføre klimaløsninger kan spildevandsselskabet undgå at blive økonomisk straffet.

Men venlig hilsen
HOFOR A/S

Søren Povlsen
Chefkonsulent

Energistyrelsen
Journalnummer 2020-12304
cc. Miljø- og Fødevareministeriet

KL høringssvar til 5 bekendtgørelser om klimatilpasning

KL har modtaget udkast til følgende bekendtgørelser i høring:

1. Bekendtgørelse om fastsættelse af service mv. for håndtering af tag- og overfladevand inkl. Bilag.
2. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser mv. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.
3. Bekendtgørelse om spildevandsforsyningsselskabers omkostninger til klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand og omkostninger til projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt.
4. Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber
5. Bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed

KL takker for muligheden for at kommentere på bekendtgørelserne. Der tages forbehold for politisk behandling.

KL henviser i øvrigt til de bemærkninger, der blev fremsendt til lovforslaget, og som ikke ses i særlig stor grad at være taget i betragtning i udkastene til bekendtgørelser.

Generelle bemærkninger:

Kompleks lovgivning

Det er positivt, at klimatilpasningsprojekter fremover reguleres efter de samme regler som andre af forsyningernes projekter, ved at medfinansieringsreglerne fjernes. Der er dog fortsat mange love og bekendtgørelser, der regulerer klimatilpasningsområdet, hvilket gør det administrativt komplekst, hvorfor KL fortsat ser et behov for en regelforenkling.

Dokumentationskrav

Det er positivt, at man søger transparens i grundlaget for fastlæggelsen af serviceniveau, men kravet om at al dokumentation for, hvordan serviceniveauet er fastlagt, skal ud på kommunens hjemmeside er meget omfattende og vil beslaglægge mange ressourcer i kommunerne. KL mener, at det må være op til kommunerne at vurdere, hvilke oplysninger de mener er relevante at lægge på deres hjemmesider.

Tidsplanen

Det er positivt, at overgangsordningen er blevet udvidet til 2027. Der er dog fortsat krav om, at projekter skal anmeldes inden 1. april 2021. Det

Dato: 6. november 2020

Sags ID: SAG-2020-02917
Dok. ID: 3003476

E-mail: CWEB@kl.dk
Direkte: 3370 3601

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 3

forudser KL kan blive et problem for nogle kommuner at nå, hvorfor vi opfordrer til, at denne frist skydes.

Manglede tillid

KL finder det betænkeligt, at der med bekendtgørelsen om selskabers omkostninger indføres yderligere administrative byrder for forsyningerne. Det ville være bedre, om man havde tillid til, at lokalkendskab og det lokalpolitiske niveau i kommuner og forsyninger vil løfte opgaven ansvarligt.

Øgede opgaver

KL finder, at bekendtgørelserne medfører øgede opgaver til kommunerne, herunder i særdeleshed kravet om brug af samfundsøkonomisk metode til fastlæggelse af serviceniveau udover et minimumsniveau, samt den tilhørende opdatering af spildevandsplanen. Etablering af klimatilpasningsprojekter vil medføre et ikke ubetydeligt ressourcetræk hos både kommuner og selskaber de kommende år, og selv om forsyningerne nu i højere grad kan dække anlægsudgifterne, vil der fortsat være behov for både planlægning og projektledelse hos kommunerne i forbindelse med projekterne.

Bemærkninger til de enkelte bekendtgørelser:

Bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau med tilhørende bilag

KL ønsker, at metoden bliver beskrevet mere tydeligt, herunder hvordan det dokumenteres, at et givent serviceniveau er opretholdt.

Det er en væsentlig mangel, at vejledningen, der beskriver metoden, ikke er udsendt sammen med bekendtgørelsen. Det ville have gjort det en hel del lettere at forholde sig til metoden. Som minimum burde der have været et gennemregnet eksempel på fastsættelse af et serviceniveau.

Det virker, som om der er valgt en meget beregningstung og krævende metode, bl.a. kravet om at der skal anvendes en hydrodynamisk model i kloakoplande. I visse tilfælde kan det give mening at benytte mere simple modeller som grundlag for et oversvømmelseskort, og det bør være op til kommunerne selv at tage ansvar for, om den vil benytte en sådan. Det kan f.eks. overvejes at benytte andelen af kloakeret areal i et vandopland som rettesnor for, hvornår der kræves en hydrodynamisk model.

Ligeledes virker det voldsomt med kravet om, at alle løsningstiltag hørende til forskellige serviceniveauer skal effektevalueres i en hydrodynamisk model i kloakoplande med henblik på at beregne gevinster (undgåede skader) i planscenarier. Det foreslås at tillade 'samfundsøkonomiske håndberegninger' som tilstrækkeligt grundlag i de tilfælde, hvor det kan påvises, at en komplet skadesreduktion til det betragtede serviceniveau ikke medfører en større nettogevinst end ved det optimale serviceniveau.

Om data i modellen:

Hvad skal forstås med, at "regnhændelser beskrives efter bedst tilgængelig viden"? Er det data fra DMI's målestationer? Lokale skybrud opfanges ikke nødvendigvis af disse, og dermed kan det, hvis det udelukkende er disse data, som benyttes, være svært at eftervise oversvømmelser modelmæssigt. Herved risikeres, at serviceniveauet beregnes for lavt og lokale projekter således ikke kan gennemføres.

Bekendtgørelse om spildevandsforsyningsselskabers omkostninger til klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand og omkostninger til projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt § 3. Stk. 2-4:

Dato: 6. november 2020

Sags ID: SAG-2020-02917
Dok. ID: 3003476

E-mail: CWEB@kl.dk
Direkte: 3370 3601

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 3

KL gør opmærksom på, at der i forbindelse med klimatilpasning godt kan være omkostninger, som ikke direkte er nykloakering, men måske renovering, som samtidig tjener samme formål om at opfylde et serviceniveau. Disse omkostninger bør det også være muligt at inkludere, fremfor at forsyninger skal udskifte ledninger til nyanlæg for at få dækket deres udgifter. Det er f.eks. udbredt at genanvende en ældre fællesledning til regnvand (evt. efter strømpeforing eller anden udbedring, hvorefter der så lægges en ny mindre spildevandsledning).

§5

Det virker som en meget omstændelig metode, at forsyninger skal dokumentere selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet. Det kan i nogle tilfælde blive tænkte situationer, når forsyningerne skal finde alternative løsninger, og/eller der vil være tale om meget omfattende beregninger og undersøgelser eller myndighedsvurderinger, der skal foretages for at beskrive løsningsforslagene, der så slet ikke skal bruges.

§12

Vigtigt, at det er blevet præciseret, at bekendtgørelsen ikke finder anvendelse på allerede indgåede medfinansieringsaftaler.

Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 (spildevandsbekendtgørelsen).

Det er positivt, at serviceniveauet skal fremgå af spildevandsplanen, samt at der nu fastlægges et minimumsniveau jf. bekendtgørelse om serviceniveau. Hvis en kommune fastlægger et serviceniveau til minimumsniveauet på hhv. 5 og 10 år, hvordan skal den så forholde sig til et serviceniveau for afgrænsende adgangsveje for kritiske sundhedsfunktioner? Vil kommunen være tvunget til at lave en samfundsøkonomisk beregning for at fastsætte et serviceniveau her?

Bekendtgørelsen om økonomiske rammer for vandselskaberne

Ingen bemærkninger.

Bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed

Ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Charlotte Weber
Konsulent

Dato: 6. november 2020

Sags ID: SAG-2020-02917
Dok. ID: 3003476

E-mail: CWEB@kl.dk
Direkte: 3370 3601

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3

Energistyrelsen, ens@ens.dk

Med kopi til: lwj@ens.dk, tsd@ens.dk og lovja@mfv.dk

6. november 2020

Vedr. jeres j.nr. 2020-12304 - Høringssvar til bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau m.v. for håndtering af tag- og overfladevand

KLAR Forsyning, som driver spildevandsforsyning i Greve, Solrød, Køge og Stevn kommuner, har med interesse læst de udkast til bekendtgørelser, som følger af lovforslag om spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning m.v.

KLAR Forsyning bakker op om DANVAs tidligere høringssvar på udkast til lovændringer vedrørende spildevandsselskabers klimatilpasning m.v.

På grund af stedspecifikke forhold, som især gælder klimatilpasningsindsatsen i Greve og Solrød kommuner, fremsendes dette høringssvar til udkast til Bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau m.v. for håndtering af tag- og overfladevand med tilhørende bilag.

Greve og Solrød kommuner var for år tilbage nogle af de første kommuner, der oplevede store skadevoldende oversvømmelser som følge af skybrud og langvarige regn. På den baggrund tog spildevandsforsyningsselskaberne, Greve Spildevand A/S og Solrød Spildevand A/S, og kommunerne hurtigt ansvar og etablerede klimatilpasningsstrategier og handleplaner for at afhjælpe fremtidige oversvømmelser også som følge af klimaændringer.

Greve Kommune besluttede allerede i 2008 og Solrød Kommune i 2011 at klimatilpasse de eksisterende regnvandssystemer systematisk til et serviceniveau på maksimal opstuvning til terræn hvert 10. år.

Udgangspunktet for det skærpede serviceniveau i forhold til dansk praksis, som er anbefalingerne i Spildevandskomiteens Skrift 27, var detaljerede beregninger af størstedelen af afløbssystemerne, som viste, at den eneste mulighed for at nedbringe skaderne i byerne var at opdimensionere afløbssystemerne.

Greve og Solrød kommuner ligger inddæmmet bag en strandvej, som løber parallelt med Køge Bugt. Terrænet i byområderne er meget lavt – helt ned til kote 0,5 m, hvilket betyder, at der ikke kan ske direkte, naturlig afstrømning fra overfladen til havet, men at overfladevand skal føres via vandløb eller underjordiske anlæg til Køge Bugt, hvor det i mange tilfælde skal pumpes ud.

I Greve og Solrød kommuner er der ofte ikke plads til bassiner i de relativt tætte bydele, hvilket i kombination med ovenstående betyder, at skybrudssikring ikke kan gennemføres som terrænnære billige løsninger, men må gennemføres ved at transportere vandet væk fra områderne i underjordiske anlæg. Ved klimatilpasning til en 10 års hændelse løses en væsentlig større del af skaderne ved skybrudsudfordringerne, end hvis der vælges et 5 års serviceniveau.

KLAR Forsyning
Vasebækvej 40
4600 Køge
Telefon 56 65 22 22
klar@klarforsyning.dk

CVR 36 48 44 38

www.KLARforsyning.dk

På den baggrund har begge spildevandsforsyningsselskaber ansøgt og fået godkendt tillæg til den økonomiske ramme – først i form af miljø- og servicemål og senere som tillæg iht. § 11 i bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber – til at gennemføre klimatilpasningen af afløbssystemerne med det skærpede serviceniveau.

Forsyningssekretariatets godkendelser, i kombination med statens udmeldinger om, at serviceniveauet for afløbssystemerne har kunnet skærpes i henhold til Spildevandskomiteens Skrift 27, blot der blev givet samme serviceniveau til alle borgere indenfor forsyningsområdet (her kommunerne), har givet spildevands-selskaberne mulighed for at gennemføre og finansiere klimatilpasningen af afløbssystemerne til det ønskede og nødvendige niveau.

Klimatilpasningen af afløbssystemerne i Greve og Solrød kommuner er således gennemført og fortsat planlagt efter et serviceniveau på maksimal opstuvning til terræn hvert 10. år i stedet for hvert 5. år.

Som vi læser bekendtgørelsen, vil Greve Spildevand A/S og Solrød Spildevand A/S ikke længere kunne dimensionere afløbssystemerne til dette niveau uden, at der først skal gennemføres detaljerede analyser af skadesreduktioner og løsningsomkostninger område for område. Det vil gøre planlægningen væsentligt dyrere og medføre forsinkelser i arbejdet både Greve og Solrød kommuner, idet man hver gang der skal dimensioneres delområder, skal gennemføre en omfattende beregningsprocedure fremfor som i de sidste 10 år at dimensionere til en 10 års hændelse i fremtiden.

Hvis serviceniveauet for afløbssystemerne ændres nu efter denne årelange praksis, vil det betyde, at de borgere, som ikke "har nået" at få glæde af klimatilpasningen til det skærpede serviceniveau, vil være dårligere stillede end de, som bor i områder, hvor afløbssystemerne er klimatilpasset.

KLAR Forsyning vil derfor opfordre Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Miljø- og Fødevareministeriet og Energistyrelsen til at foretage de nødvendige ændringer i bekendtgørelsen mv., så kommuner, som allerede har fastlagt et skærpet serviceniveau i eksisterende spildevandsplaner, der gælder for hele kommunen, er undtaget for bekendtgørelsens krav om anvendelse af den i bilag 1 til bekendtgørelsen angivne metode.

Herved kan kommunerne fortsat som planlagt kræve det eksisterende serviceniveau for afløbssystemerne leveret af spildevandsforsyningerne, og spildevandsforsyningerne kan finansiere tilpasningen til dette niveau – uden yderligere omkostninger og forsinkelser.

Vi uddyber gerne vores synspunkter.

Med venlig hilsen

Jesper Koziara
Teknisk direktør

Høringssvar - bekendtgørelser som følger af lovforslag om spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning m.v. (ENS j.nr. 2020-12304)

Københavns Kommune (KK) takker for de fremsendte bekendtgørelser og fremsender herved bemærkninger.

Tidsplanen

Tidshorisonten fra udstedelsen af bekendtgørelserne frem til ikrafttræden er meget kort – ikke mindst set i lyset af at der endnu ikke er udsendt vejledninger til bekendtgørelserne, hvilket gør det vanskeligt at vurdere bekendtgørelsernes indhold. Bekendtgørelserne må naturligvis foreligge, når loven træder i kraft, men tidsplanen for hele regelsættets ikrafttrædelse er meget forceret. Derfor kunne lovforslagets ikrafttrædelse med fordel udskydes. Det ville samtidig give mulighed for at sikre den samtidighed i vurderingen og ensretningen af effektiviseringskravene, som ministeriet lægger vægt på.

Overgangsordningen

Det er umiddelbart positivt, at overgangsordningen er forlænget i forhold til høringsudgaven af lovforslaget. Da de nærmere betingelser for, hvilke projekter der kan gennemføres efter de gældende regler, fortsat er uklare, herunder hvad der forstås ved 'irreversible investeringer' og 'væsentlige omkostninger', er det imidlertid vanskeligt at vurdere, hvilken betydning den forlængede overgangsordning konkret har for KK. Afhængigt af hvor snittet lægges, kan det få store økonomiske konsekvenser, hvis allerede afholdte omkostninger viser sig at være helt eller delvist spildte. Tilsvarende virker det ikke samfundsøkonomisk optimalt, hvis allerede udførte samfundsøkonomiske analyser ikke kan lægges til grund fremover, men blot skal genberegnes i en ny variant. Kommuner og spildevandsselskaber, der har været forud for sin tid, bør ikke straffes herfor, men anerkendes fra lovgivers side.

Effektiviseringskrav

Det er beklageligt, at indførelse af effektiviseringskrav på overfladeprojekter er fastholdt, når intentionen med de nye regler var, at de skulle sætte skub i klimatilpasningen. Selvom effektiviseringskravet ikke får effekt før, vandsektorforligskredsen i 2021 har haft lejlighed til at drøfte effektiviseringskravene generelt, så risikerer usikkerheden om evt. kommende regelændringer i forbindelse med en revision af vandsektorloven at medføre en opbremsning i igangsættelsen af nye projekter.

6. november 2020

Sagsnummer
2020-0837819

Dokumentnummer
2020-0837819-2

Mobilitet, Klimatilpasning og
Byvedligehold
Klimatilpasning Øst
Islands Brygge 37
Postboks 339
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Muligheden for at effektivisere må vurderes ud fra, om der er tale om den eksisterende anlægsmasse eller nye anlæg.

Det er muligt løbende at effektivisere på den eksisterende anlægsmasse i takt med, at fx ældre kloakrør lagt for mange år siden efter datidens teknologiske muligheder løbende udskiftes med nye rør.

Men det er klimatilpasningsanlæg, der er i spil med den planlagte indførelse af effektiviseringskrav. Klimatilpasningsanlæg er helt nye anlæg. Muligheden for løbende at udskifte et anlæg eller anlægsdele i takt med udvikling af ny teknologi vil først starte, når anlægget er udtjent om mange år – måske 50-75 år. Udskifter man anlægget, før det er udtjent, kan anlægsudgiften ikke tilbageføres. Dermed vil omkostningen til det nye og mere effektive anlæg eller anlægsdel blot være en ekstra omkostning oven i den oprindeligt afholdte omkostning - hvor effektivt og billigt det nye anlæg end måtte være i forhold til det oprindelige anlæg. Anlægsinvesteringerne skal betales, og på grund af det effektiviseringskrav, der pålægges vandselskabet, vil selskabet være nødsaget til at hente midlerne fra basisdriften. Modellen er dermed et stærkt negativt incitament for at gennemføre klimatilpasningsinvesteringer. Jo flere klimaprojekter, der gennemføres, jo mere vil spildevandsselskabet skulle spare på basisdriften.

Hvis Energistyrelsen/Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er uenige i ovennævnte betragtninger, skal vi kun opfordre til, at der fremlægges et regnestykke, der konkret viser, hvordan der kan effektiviseres på klimatilpasningsinvesteringer.

KK skal anmode om, at effektiviseringskravet udgår, herunder at lovforslaget tilrettes i overensstemmelse hermed, evt. ved et ændringsforslag.

Bemærkninger til de enkelte bekendtgørelser

Omkostningsbekendtgørelsen

§ 3, stk. 3 og bilag 1. Det fremgår, at spildevandsselskabet skal sammenligne omkostningerne til den valgte løsning med et overslag over omkostninger ved opnåelse af det pågældende serviceniveau ved mindst en anden relevant type af løsningstiltag. Det fremgår også, at det alternative løsningstiltag skal være en anden type af relevante løsningstiltag, som afviger væsentligt fra den, som selskabet ønsker at anvende, og videre, at hvis der ikke findes et realistisk alternativ, som afviger væsentligt fra den valgte løsning, skal der redegøres herfor og sammenlignes med et realistisk alternativ, som afviger mest muligt fra den valgte løsning.

Forslaget forekommer at være ude af trit med, hvad der i praksis er realistisk, og det er ikke dokumenteret, at den forøgede dokumentations- og kontrolbyrde modsvares af lavere vandpriser. KK henviser til høringsvar i forbindelse med lovforslaget, hvoraf fremgår, at det på grund af

den indbyrdes afhængighed, der er mellem projekterne, ikke er muligt blot at sammenligne et projekt 1:1 med en alternativ løsning.

Hertil kommer, at myndighedskrav først kendes, når den pågældende myndighed forelægges et nogenlunde konkret projektforslag, så også af den grund vil sikkerheden for, at overslaget for den alternative løsning er retvisende, være minimal.

KK stiller gerne op til en præsentation - for såvel for embedsmand som politikere - af, hvordan projekterne rammesættes på tværs af projekter, herunder på tværs af KK's og HOFOR's projekter. Idet kravet ikke ses at være indeholdt i den politiske aftale, bør kravet også af den grund udgå.

§ 4, stk. 2, nr. 1. Det fremgår, at både selskabet og den eller de andre parter skal have nytte af projektet. Projekter, der håndterer tag- og overfladevand, har ikke nødvendigvis nytte for den eller de andre parter. I KK anlægges dels overfladeprojekter, der alene tjener til at håndtere tag- og overfladevand, og hvor der dermed alene afholdes omkostninger, der er nødvendige for denne funktion, dels overfladeprojekter, hvor et projekt via tilførsel af skattemidler opfylder andre formål. Det vil ikke være hensigtsmæssigt, hvis der er krav om, at alle projekter også skal have nytte for den eller de andre parter end selskabet. KK anmoder om bestemmelsen præciseres på denne baggrund.

§ 7 Omkostningsfordeling. Bestemmelsen tilfører ikke meget nyt i forhold til den tvivl, der er i det gældende regelsæt om omkostningsfordelingen. KK henviser til høringssvar i forbindelse med lovforslaget. Der ses således ikke at være en nærmere definition af, hvad der forstås ved en nødvendig omkostning, og reglerne vil således fortsat give anledning til fortolkningstvivl. Klare regler kunne ellers overflødigsgøre bureaukratiske kontrolregler og spare kommuner, spildevandsselskaber og Forsyningssekretariatet for omkostninger til den ekstra dokumentations- og kontrolbyrde, som overvæltes på vandpriserne.

§ 7, stk. 3. Bestemmelsen bør, i forlængelse af bemærkningen til § 4, stk. 2, nr. 1, præciseres, så det er tydeligt, at et projekt ikke altid har nytte for andre parter end selskabet.

§ 12, stk. 3. Fristen for anmeldelse til Forsyningssekretariatet (1. marts 2021) er særdeles kort. Det er alt for kort tid til at vurdere KK's projekter i forhold til de nye regler, når reglerne for, hvilke projekter der kan gennemføres efter gældende regler, endnu er uklare. Fristen kan i øvrigt være problematisk alt efter, hvilke krav der kommer til indmelding af projekter.

Spildevandsbekendtgørelsen

Det er positivt, at der indføres tvungne minimumskrav til definition af serviceniveauer. Dette er begrundet i, at de nødvendige investeringer, som fastlæggelse af et serviceniveau giver anledning til, er ganske store.

Det er positivt, at kommunen kan udpege afgrænsede adgangsveje til kritiske sundhedsfunktioner, hvor serviceniveauet kan fastlægges højere end i resten af oplandet med baggrund i højere sårbarhed.

KK har ikke kortlagt kommunen for områder med behov for et sådant forhøjet serviceniveau. En kortlægning med efterfølgende indarbejdelse i spildevandsplanen vil udgøre et stort ressourcetræk i en periode efter lovkompleksets ikrafttræden.

KK har allerede defineret serviceniveauer for kloak og for skybrudssikring i en 10-års spildevandsplan fra 2018 og har ingen aktuelle planer om at revurdere disse. Det er derfor essentielt, at der arbejdes med en overgangsperiode, så nye krav til serviceniveauer ikke betyder, at der skal bruges mange ressourcer på revision heraf.

Det kan undre, at der planlægges indført bestemmelser om, at spildevandsplanen skal indeholde oplysninger om omkostninger til opfyldelse af serviceniveau for lige netop adgangsveje til kritiske sundhedsfunktioner, jf. § 5, stk. 1, nr. 15, når planen ikke i øvrigt skal indeholde sådanne oplysninger. Spildevandsplanen er næppe det rette sted at medtage sådanne oplysninger. Bestemmelser om, at planen skal indeholde oplysninger om økonomi for de enkelte projekter, blev generelt taget ud af bekendtgørelsen som opfølgning på ændringen af vandsektorloven i 2016.

Kommunalt projekterskab

KK har forstået, at det fortsat vil være muligt for kommuner og andre at udføre projekter på overfladen, herunder at stå direkte for finansieringen med efterfølgende refusion fra selskabet. Flere steder i bekendtgørelserne nævnes alene selskabet. Hvis selskabet og kommunen har indgået en aftale om, at kommunen står for projektet, vil det da være selskabet, der skal dokumentere den selskabsøkonomiske effektivitet, jf. omkostningsbekendtgørelsen § 3, stk. 3, eller skal selskabet blot sikre sig, at det sker, og sørge for indsendelse til Forsyningssekretariatet? Vil det være selskabet, der er forpligtet til at nå et serviceniveau, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 5? KK anmoder om, at bekendtgørelserne gennemgås og konsekvensrettes, hvor det er relevant.

Lånebekendtgørelsen

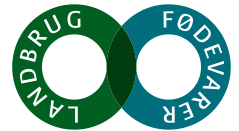
Lånebekendtgørelsen, hvorefter der er automatisk låneadgang til medfinansieringsprojekter, bør konsekvensrettes.

Andre forhold

Der er en del andre forhold i spildevandsbekendtgørelsen og på spildevandsområdet generelt, der kunne være behov for at tage op i forlængelse af arbejdet i "Spildevandspanelet", som bidrog til den nye vejledning til spildevandsbekendtgørelsen. Der blev i den forbindelse peget

på en hel række problematikker, hvoraf en del krævede ændringer i selve spildevandsbekendtgørelsen. KK skal opfordre til, at dette arbejde genoptages, og at der foretages de nødvendige ændringer i bekendtgørelsen.

- Det vil blandt andet være en fordel, hvis arbejdsdeling imellem tilladelsesmyndighed og tilsynsmyndighed beskrives tydeligere.
- Lovgivningen skal tage højde for, at lednings- og renseanlægsforsyning kan være adskilt, og at vandet fra flere kommuner kan ledes til et fælles renseanlæg.
- Der er et stort behov for en vejledning i forhold til blandingszoner.
- Der er ligeledes brug for vejledning i forhold til, hvordan det håndteres, når forskellige vandtyper (almindeligt belastet regnvand og punktkilder) blandes sammen og skal have en samlet udledningstilladelse.
- Der er behov for retningslinjer for, hvad der forstås ved BAT for regnvand i de tilfælde, hvor åbne regnvandsbassiner ikke er en mulighed.
- Der er behov for mere konkret vejledning til spildevandsbekendtgørelsens § 2, særligt hvordan begrebet "væsentlig ændring" skal tolkes i praksis for forskellige typer af tilladelser.
- Der ønskes desuden en beskrivelse eller vejledning af, om der kræves myndighedstilladelse til tilslutning af spildevand på private ledningsanlæg, hvor spildevandet *ikke* efterfølgende ledes til et spildevandsanlæg, der er ejet af et spildevandsforsynings-selskab.

Energistyrelsen

Vand & Affald

Carsten Niebuhrs Gade 43

1577 København V

ens@ens.dk

Att: lwj@ens.dk, tsd@ens.dk og lovja@mfvm.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000

F +45 3339 4141

E info@lf.dk

W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Landbrug & Fødevarers bemærkninger til udkast til bekendtgørelser som følger af lovforslag om spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning m.v., jr. nr. 2020-12304.

Energistyrelsen har den 9. oktober 2020 udsendt udkast til bekendtgørelser som følger af lovforslag om spildevandsforsyningsselskaber klimatilpasning m.v. med høringsfrist den 6. november 2020.

På grund af høje krav til hygiejnen er fødearevirksomheder i dag et af de mest vandforbrugende erhverv i Danmark. Øgede omkostninger til virksomhederne, for eksempel som følge af en højere spildevandsregning, har derfor stor betydning for virksomhedernes muligheder for at skabe vækst og beskæftigelse.

Da klimatilpasningstiltag primært varetager almene samfundsmæssige hensyn, er Landbrug & Fødevarer principielt uenig i den måde, man har valgt at finansiere indsatsen på. Indsatsen betyder, at fødeareerhvervet - på trods af indførelse af en trappemodel i spildevandsbetalingen - påføres en urimelig stor andel af de samlede udgifter.

For at sikre en mere rimelig byrdefordeling i forhold til omkostningerne til klimatilpasning (og miljømål efter vandplanerne), skal Landbrug & Fødevarer i stedet opfordre til, at omkostningerne finansieres via et regnvandsbidrag eller et fast klimabidrag.

Omkostninger for vandvandsbrugerne

Nugældende regulering kræver 25 procents medfinansiering fra kommunernes side, når der skal etableres klimatilpasningsprojekter. Med de nye regler lægges der op til, at forsyningerne kan finansiere denne regning 100 procent, hvorefter omkostningerne sendes videre til vandforbrugerne.

Bortfald af en finansiering på 25 procent fra kommunerne bør det fremgå, at man i forbindelse med beslutning om etablering af klimatilpasningsprojekter stiller som krav, at stigningen i kubikmetertaksterne fremlægges åbent for brugerne og beslutningstagerne.

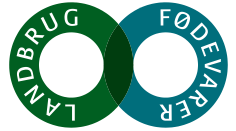
Effektivisering

Det er særdeles positivt, at der fremover stilles effektiviseringskrav til klimatilpasningsprojekterne, som nu kan finansieres 100 procent af forsyningerne. Når forsyningerne får hele opgaven, vil det i langt højere grad være muligt at sikre effektiviseringer.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer landbruget og fødeareerhvervet i Danmark. Organisationen er resultatet af en fusion mellem *Landbrugsrådet*, *Danske Slagterier*, *Dansk Svineproduktion*, *Dansk Landbrug* med *Dansk Landbrugs Medier* og *Dansk Landbrugsrådgivning*, samt væsentlige dele af *Mejeriforeningens* aktiviteter.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer Danmarks største kompetenceklynge med 150.000 beskæftigede og en samlet eksport på mere end 100 mia. kr. årligt.

Samfundsøkonomiske vurderinger

Der lægges op til, at den klimatilpasning, som selskaberne udfører og får tillæg til i dag skal ske til et niveau der er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Til vurdering heraf skal der udarbejdes en samfundsøkonomisk analyse.

Landbrug & Fødevarer er tilhængere af, at der skal være en samfundsøkonomisk gevinst ved klimatilpasningen. Som led i denne vurdering bør det dog også være et krav, at der laves en erhvervsøkonomisk vurdering for brugerne, herunder hvad en stigning i kubikmeterprisen kan have af konsekvenser. Vurderingen bør være offentlig tilgængelig.

Tilsyn

Landbrug & Fødevarer ser det som et helt afgørende punkt, at der sikres et tilstrækkeligt tilsyn med, at kravene overholdes. Det vil kræve, at tilsynet tilføres flere midler og kompetencer, så det kan måle sig med de store multiforsyninger vi ser opstå som følge af strukturudviklingen.

Ud over at føre tilsyn med krav om effektiviseringer, er det væsentligt, at tilsynet også får tilstrækkeligt med ressourcer til at sikre, at de samfundsøkonomiske vurderinger har tilstrækkelig høj kvalitet, så øvelsen ikke ender med at være et unødvendigt administrativt lag for forsyningerne.

Landbrug & Fødevarer skal afslutningsvist opfordre til, at forligskredsen forelægges implementeringen med jævne mellemrum for at sikre, at de politiske hensigter bliver fulgt.

Såfremt der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Henrik Borg Kristensen
Chefkonsulent

D 33 39 46 56
M 30 70 31 19
E hbk@if.dk

Torsten Duer

Fra: 19kontor@rigsrevisionen.dk
Sendt: 23. oktober 2020 09:16
Til: Energistyrelsens officielle postkasse
Cc: Linda Wittorff; Torsten Duer; Lone Ververs Jansson
Emne: 2020-12304 - Høring - bekendtgørelser om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning - høringsfrist 6. november 2020

Energistyrelsen har den 9. oktober 2020 på vegne af Miljø- og Fødevareministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet sendt bekendtgørelser om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning i høring.

Ministeriernes forpligtelse til at høre Rigsrevisionen er fastlagt af rigsrevisorloven, §§ 7 og 10 (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19/01/2012) og angår revisions- og/eller regnskabsforhold, der kan have betydning for Rigsrevisionens opgaver.

Vi har gennemgået bekendtgørelserne og kan konstatere, at de ikke omhandler revisions- eller regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen.

Vi har derfor ikke behandlet henvendelsen yderligere.

Med venlig hilsen

Mette E. Matthiasen
Direktionssekretariatet

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 85 73
mem@rigsrevisionen.dk

www.rigsrevisionen.dk

Fra: Torsten Duer <tsd@ens.dk>
Sendt: 9. oktober 2020 14:02
Til: Energistyrelsens officielle postkasse <ENS@ENS.DK>
Emne: Høring - bekendtgørelser om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning - høringsfrist 6. november 2020

På vegne af Miljø- og Fødevareministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet:

Til de på høringslisten angivne.

Se venligst vedlagte høringsbrev og udkast til bekendtgørelser. Bemærk høringsfrist 6. november 2020.

[Høringsliste]
[Høringsbrev]
[6 bekendtgørelser]

Med venlig hilsen / Best regards

Torsten Duer

Fuldmægtig / Advisor

Center for forsyning / Centre for Utilities and Supply

Mobil / Cell +45 33 95 58 09

E-mail tsd@ens.dk

Danish Energy Agency - www.ens.dk

- part of The Ministry of Climate, Energy and Utilities

Energistyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://ens.dk/om-os/energistyrelsens-behandling-af-personoplysninger>

Energistyrelsen
Vand og Affald / Center for Forsyning

Høringssvar på bekendtgørelser til loven om spildevandsselskabers finansiering af klimatilpasning – Jnr.: 2020-12304

Spildevandskomiteen har med stor interesse læst lovforslag og tilhørende bekendtgørelser til lovforslaget om spildevandsselskabers muligheder for finansiering af klimatilpasning. Det fremgår af materialet, at det ligger tæt op af Spildevandskomiteens anbefalinger i **Skrift 31** Metoder til bestemmelse af serviceniveau for regnvand på terræn. Det ser vi som en stor styrke ved materialet, da det betyder at der vil ske en ensretning af denne tilgang til klimatilpasning i Danmark.

4. november 2020

Skrift 31 anbefaler (som loven kræver) samfundsøkonomiske beregninger som bygger på oversvømmelseskort og beregning af risikokort. Ved disse beregninger skal der foretages en række **valg af forudsætninger og rammer**, som er af afgørende betydning for det endelige resultat af nettonutidsberegningerne.

Et **eksempel på en forudsætning** er anvendelse af sikkerhedsfaktorer: anvendes der sikkerhedsfaktorer ved beregninger af oversvømmelseskortene som derefter anvendes til at fastsætte skaderne (risikokortet), vil der være en væsentlig større sandsynlighed for, at der i sidste ende findes en positiv nettonutidsværdi end hvis der ikke anvendes sikkerhedsfaktorer.

Et eksempel på en ramme: I loven og bekendtgørelserne er omtalt **inddeling i oplande** eller områder som skal danne ramme for beregningen af nettonutidsværdierne. Oplandsinddelingen er også omtalt i Skrift 31. Skriftet anbefaler, at der inddeles i hydraulisk og hydrologisk velafgrænsede oplande. Det kan dog også give god mening at se på arealanvendelsen som bekendtgørelserne også beskriver. Som vi læser bekendtgørelsen, så kan der opdeles i oplande selv indenfor ganske små arealafgrænsninger. Vi vil gerne pointere, at det kan give anledning til at borgerne vil føle en vis forskelsbehandling, hvis der ikke lægges en meget veldokumenteret faglig analyse til grund for dette. Det anbefales derfor, at opdelingen i oplande beskrives meget grundigt og at den (også) er baseret på et hydrologisk og hydraulisk veldokumenteret grundlag.

Der findes allerede en række eksempler på anvendelse af forskellige forudsætninger og rammer i Danmark. Hvis der ikke opnås konsensus om forudsætninger og rammer vil det betyde, at de som gennemfører analyserne, langt hen ad vejen kan finde det resultat de ønsker, blot ved at skrue på de forskellige forudsætninger og rammer. Borgerne i Danmark ikke få det samme grundlag for finansiering af klimatilpasning hvis ikke forudsætninger og rammer fastlægges på en ensartet måde.

Spildevandskomiteen har nedsat en **arbejdsgruppe under Det Faglige Udvalg**, som skal se på hvordan man kan ensrette forudsætninger og rammer, så det sikres, at arbejdet med Skrift 31 foretages på en ensartet måde, så borgerne i Danmark får en nogenlunde ensartet analyse af oversvømmelser som danner grundlag for investeringerne i klimatilpasning. Spildevandskomiteen anbefaler der, at staten i f.eks. vejledningerne til loven henviser til anbefalingerne fra Spildevandskomiteens Skrifter særligt vedr. implementeringen af detaljerne i beregningsarbejdet.

Spildevandskomiteen har et tæt samarbejde med DMI om anbefaling af regn og klimafaktorer til dimensionering af afløbssystemer og klimatilpasning, således har spildevandskomiteens faglige udvalg og DMI f.eks. udsendt en pressemeddelelse som beskriver for brugerne, hvor man kan findes anbefalingerne til regn og klimafaktorer.

Spildevandskomiteen vil meget gerne have et tilsvarende **samarbejde med Miljøministeriet og Energiministeriet** om forudsætninger og rammer ved beregning af nettonutidsværdier ved klimatilpasning.

På vegne af spildevandskomiteen

Med venlig hilsen

Ulrik Højbjerg
Formand for Spildevandskomiteen

&

Birgit Paludan
Formand for det Faglige udvalg

6. november 2020
Side 1 af 4

Høring om forslag til omkostningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau m.v. for håndtering af tag- og overfladevand samt ændring af ØR-bekendtgørelsen, bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed og spildevandsbekendtgørelsen¹

TEKNIK OG MILJØ
Plan, Byggeri og Miljø
Aarhus Kommune

1. Baggrund

Miljø- og Fødevarestyrelsen har d. 9. oktober sendt fem bekendtgørelser i høring til udmøntning af Lovforslag om Spildevandsselskabers klimatilpasning, som har været i høring i perioden 24. august til 13. september 2020.

Herunder følger Aarhus Kommunes høringssvar til det udsendte materiale.

2. Generelt

Det er positivt, at der fra national side fremsættes regelsæt på området. Samtidig er det et opmærksomhedspunkt, at det er en administrativ kompleks opgave at regulere klimatilpasningen gennem så mange forskellige lovgivninger og bekendtgørelser, og at der således fortsat er behov for regelforenkling på vandområdet.

Aarhus kommune og Københavns Kommune m.fl. har via fælles borgmesterbrev af 5. oktober 2020 givet udtryk for vores bekymring for effektiviseringskravet, der i praksis kan spænde ben for ambitionen om at kickstarte indsatsen for klimatilpasning. Modellen medfører et negativt incitament for spildevandsselskaberne i forhold til at gennemføre den nødvendige klimatilpasning. Vi er enige i, at det skal sikres, at forbrugerne ikke betaler unødigt meget for klimatilpasningen. Det sikres allerede som følge af den nye præmis, der også indføres med lovforslaget, om at klimatilpasningsprojekter skal være samfundsøkonomiske rentable.

3. Udkast til ny Omkostningsbekendtgørelse

Med §3 stk. 4 læses at "Aarhusmetoden til klimatilpasning af eksisterende by"² kan videreføres, når det indarbejdes i spildevandsplanen.

Som der er redegjort for i vores høringssvar til Lovforslag om Spildevandsselskabernes klimatilpasning af 13. september 2020, så er Aarhus-metoden

Grundvand og Spildevand
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Telefon: 89 40 22 13
Direkte telefon: 89 40 64 37

E-mail:
vandognatur@mtm.aarhus.dk
Direkte e-mail:
gian@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Gitte Normand Andersen

¹ <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/64416>

² <https://www.aarhus.dk/media/24305/drejbog-skrift-31-udkast-3.pdf>

6. november 2020
Side 2 af 4

baseret på, at der – ud over SVK's skrift 27 og 30 - ikke fastlægges et egentligt forpligtende serviceniveau i form af et funktionskrav for cm vand på terræn (som i København, der arbejder med maksimalt 10 cm vand på terræn) eller en given regn hændelse (f.eks. en 20-års regn). I stedet fastlægges serviceniveauet ud fra en økonomiske afvejning af, hvor vidt det kan betale sig, at gennemføre et klimatilpasningstiltag eller ej.

Det betyder, at serviceniveauet i spildevandsplanen skal kunne defineres som både et minimumskrav ift. skrift 27 og et supplerende krav om at klimatilpasse samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt efter Aarhus-metoden.

Det bør derfor indarbejdes i lovforslaget eller alternativt i én af de nye bekendtgørelser, at:

Kommunalbestyrelsen kan fastlægge nærmere regler for forståelse af serviceniveau i spildevandsplanen.

§4 stk. 2 nr. 3 omfatter kun spildevandsforsyningernes nedgravede anlæg. Det er vigtigt at forsyningerne også kan arbejde med regnvandsløsninger i terræn, hvor løsningerne kan bidrage med merværdi og indgå som en del af byudviklingen.

3. Udkast til ny bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau m.v. for håndtering af tag- og overfladevand inkl. bilag

Jf. §2 stk. 5 er et oversvømmelseskort defineret som:

Et kort, der angiver områder, hvor der er sandsynlighed for oversvømmelse som følge af kapacitetsproblemer i et nærmere angivet spildevandsanlægs separate regnvandsledninger og fællesledninger på arealer, der normalt ikke er dækket af vand.

Det bemærkes, at et kloaksystem, som opfylder det serviceniveau, som er fastsat med spildevandsplanen, ikke har et kapacitetsproblem. Samtidig vil der opstå oversvømmelser, når det regner mere, end kloaksystemet er dimensioneret for. Det er vigtigt, at alle oversvømmelser der skyldes regn i de kloakerede områder tages i betragtning, når der klimatilpasses – også dem der ikke skyldes kapacitetsproblemer i kloakanlægget.

Jf. §4 stk. 6 skal Kommunalbestyrelsen offentliggøre de kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som er lagt til grund for fastsættelsen af serviceniveauer på kommunens hjemmeside.

Vi er helt enige i vigtigheden af, at der kommunikeres klart om rammen for klimatilpasningen. Samtidig er det en ressourceopgave at lægge alle oplysninger ud på hjemmesiden. Det bør derfor fremgå af bekendtgørelsen,

at det er op til kommunen at vurdere hvilke kortlægninger, data og beregninger, der er relevante at lægge ud. Hvis der er borgere eller andre interessenter, der har ønske om supplerende oplysninger, kan de indhentes ved anmodning om aktindsigt.

6. november 2020
Side 3 af 4

4. Bilag 1 til Bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau for tag- og overfladevand

Det fremgår af Lovforslaget om Forsyningernes klimatilpasning, at:

Det foreslås, at der for spildevandsforsyningsselskabernes takstfinansierede indsats i forhold til håndtering af tag- og overfladevand indføres krav om, at dette sker til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau. Dette gælder, hvad enten der er tale om allerede kloakerede områder eller områder, der nykloakeres.

I bilaget mangler der anvisninger på, hvordan den samfundsøkonomiske analyse skal gennemføres for etablering af nye byområder, f.eks. i forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner. I Aarhus indgår klimatilpasning af nye byområder som et helt essentielt element i byens udvikling, og det er derfor vigtigt at have en klar ramme for, hvordan den samfundsøkonomiske analyse skal gennemføres for klimatilpasning af ny by.

Jf. punkt 5.8 kan gevinster i form af CO₂ udledninger ikke indregnes i den samfundsøkonomiske analyse. I Aarhus Kommune har vi et mål om at være CO₂ neutrale i 2030, og herudover arbejder vi ambitiøst med FN's verdensmål. Gevinster som CO₂ reduktion og biodiversitet bør derfor kunne indregnes i analysen.

5. Udkast til revideret bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapital 3 og 4 (spildevandsbekendtgørelsen)

Vi læser at der med §5 stk. 16 åbnes op for at bruge "Aarhusmetoden for klimatilpasning af eksisterende by" i overensstemmelse med §3 stk. 4 i Omkostningsbekendtgørelsen.

Bestemmelsen giver forsyningerne mulighed for at klimatilpasse efter Aarhusmetoden, men det er ikke bindende. Det bør indarbejdes i bekendtgørelsen, at udmøntningen af Aarhusmetoden er bindende for forsyningerne, når det skrives ind i spildevandsplanen, på lige for med at det er bindende for forsyningerne at fastsatte et egentligt serviceniveau (f.eks. i form af en regnhændelse eller et antal cm. Vand på terræn), hvis det skrives ind i spildevandsplanen.

6. Udkast til ØR-bekendtgørelsen

Ingen bemærkninger.

7. Udkast til ændring af bekendtgørelse om vandselskaber deltagelse i tilknyttet virksomhed
Ingen bemærkninger.

6. november 2020
Side 4 af 4

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
DK-1577 København V
Journalnummer: 2020-12304

Mail: ens@ens.dk

Den 6. november 2020

Svar på: Høring af udkast til bekendtgørelser som følger af lovforslag om spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning m.v.

Energistyrelsen har d. 9. oktober sendt udkast til bekendtgørelser som følger af lovforslag om spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning m.v. i høring. Herunder følger Aarhus Vand A/S' svar på det udsendte materiale.

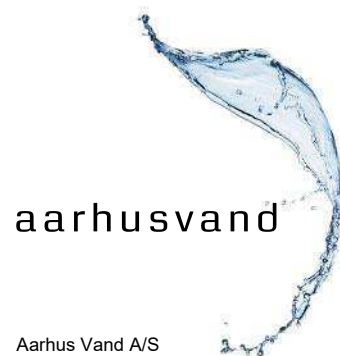
1. Generelt

Vi må endnu engang gøre opmærksom på, at Aarhus Vand ikke har den fornødne likviditet til at gennemføre samfundsøkonomisk optimale klimatilpasningsprojekter, så længe tillæggene til den økonomiske ramme, der skal finansiere projekterne, udsættes for generelle såvel som individuelle effektiviseringskrav.

Der er noget paradoksalt i, at vi pålægges omkostningstunge samfundsøkonomiske beregninger og meget omfattende dokumentationskrav for at kunne få tillæg til vores økonomiske ramme til finansiering af klimatilpasningsprojekter, når selv samme projekter efterfølgende udsættes for effektiviseringskrav og benchmarking. Benchmarkingsystemets formål er jo netop at sikre omkostningseffektivitet i sektoren. Hvori ligger så formålet med det meget ekstra bureaukrati?

2. Udkast til ny bekendtgørelse om spildevandsforsyningsselskabers omkostninger til klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand og omkostninger til projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt (omkostningsbekendtgørelsen)

§3 stk. 4 læser vi som muligheden for at videreføre anvendelsen af "Aarhus-metoden til klimatilpasning af den eksisterende by". Vi finder det vigtigt, at der er mulighed for at arbejde med klimatilpasning og servicemål på anden måde end med serviceniveauer som beskrevet i udkastet til bekendtgørelse om fast-

Aarhus Vand A/S
Gunnar Clausens Vej 34
8260 Viby J
www.aarhusvand.dk

Ref.: Anne Laustsen
Afd.: Kunder og Projekt
Anne.Laustsen@aarhusvand.dk
Dir. +45 8947 1135

sættelse af serviceniveau. I "Aarhusmetoden til klimatilpasning af den eksisterende by" er servicemålet, at alle grundejere bliver vurderet efter samme metode, når det afgøres, om der skal etableres et klimatilpasningstiltag eller ej.

I §4 stk. 2,3 er det uklart, om dette kommer til at ramme eksempelvis regnvandsbassiner og åbne render og kanaler til håndtering af regnvand til håndtering af 5 årshændelsen.

3. Bilag 1 til Bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau for tag- og overfladevand – Den samfundsøkonomiske metode

3.1. Krav til flere løsningsforslag

I Bilag 1 er beskrevet krav til dokumentationen for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet. Den arbejds metode med udarbejdelse af to helt færdige løsningsforslag for et helt projektområde stemmer meget dårligt overens med den metode, vi i praksis arbejder på i forsyningsselskaberne. Når vi arbejder med klimatilpasning i praksis, udarbejder vi typisk ikke flere forskellige løsningsforslag. Løsningen udvikles derimod igennem iterationer, hvor flere forskellige alternative delelementer af en samlet løsning undersøges. I den forbindelse kan der være flere grunde til, at delelementer vælges fra. Det kan være risiko eller gener ved anlægsarbejdet, at det ikke er muligt at erhverve areal, selskabsøkonomi eller at en anden løsning bedre understøtter andre krav fra ejer og myndigheder. Når der efterfølgende skal udarbejdes dokumentationsmateriale til Forsyningsselskabet som beskrevet i Bilag 1, vil der være tale om at udarbejde en løsning, som udelukkende tjener bureaukratiske og administrative formål.

Under punkt 8 er anført, at der skal udarbejdes to forskellige løsningsforslag for hvert serviceniveau samt udføres analyser for mindst 5 serviceniveauer, når investeringen overstiger 20 mio. kr. Beløbsgrænsen på 20 mio. kr. overskrides hurtigt, når der arbejdes i lidt større områder af den eksisterende by. Det er derfor 10 forskellige løsninger, som skal udvikles til det samme geografiske område. Hertil kommer en løsning mere, som skal anvendes til at dokumentere, at det er en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning, der gennemføres i henhold til omkostningsbekendtgørelsen. Det er et overordentlig stort antal løsninger, som skal udvikles og bearbejdes i en sådan grad, at de kan lægges på kommunens eller forsyningens hjemmeside. Hvis der ønskes sikkerhed for fastsættelse af serviceniveauet i eksisterende by, er det et meget stort arbejde, der skal lægges i udviklingen af de forskellige løsninger, da omkostningerne til de forskellige løsninger svinger meget afhængig af de lokale forhold.

3.2. Metodiske forhold

Generelt bør fastlæggelsen af serviceniveau opdeles, så den sker i flere tempi. En overordnet fastlæggelse på spildevandsplanniveau i forhold til topografiske forhold og kloakoplande. Efterfølgende en senere finpudsning på projektniveau, når projektet skal realiseres - analogt til gennemførelsen af spildevandsrensning i det åbne land. Her blev ejendommene udpeget som beliggende i et område, hvor vandkvaliteten generelt skulle forbedres (spildevandsplanniveau). Først på et senere tidspunkt blev der taget stilling til hvad, der skulle ske på den enkelte ejendom – ud fra en yderligere kortlægning af forholdene på den enkelte ejendom (projektniveau).

En tilsvarende måde at arbejde med klimatilpasning på, hvor der arbejdes med forsimplede metoder på overordnet niveau og mere detaljerede metoder på projektniveau, vil være mere hensigtsmæssigt. Dette

dog velvidende, at resultatet af de samfundsøkonomiske beregninger og dermed serviceniveauet kan ændre sig fra det overordnede niveau til projektniveau. Erfaringer viser, at det er vanskeligt at få et retvisende billede af omkostningerne ved klimatilpasning af eksisterende byområder ved anvendelse af enhedstal for løsningsomkostninger, da omkostningerne svinger meget fra projekt til projekt afhængig af de eksisterende forhold i byen.

Hvis det endelige serviceniveau skal fastlægges på spildevandsplanniveau for hele kommunen, vil det betyde meget omfattende beregninger og udarbejdelse af detaljerede projektforslag til afhjælpning af oversvømmelser. Som eksempel kan nævnes, at Aarhus Vand arbejder med klimatilpasning af bydelen Viby. Det topografiske opland er 1.100 ha. Her er der identificeret ca. 150 klimatilpasningstiltag (en løsning per oversvømmelse), og det er ikke muligt at gennemføre en beregning med en dynamisk, hydraulisk model koblet med en hydrologisk tilpasset model på grund af oplandets størrelse. Der arbejdes derfor med en hydrologisk tilpasset model, hvorfra afløbssystemets kapacitet er fratrasket. På trods af dette er beregningstiden for gennemregning af systemet 7 dage for en regnhændelse. Det giver først mening at udføre dette meget store arbejde, når klimatilpasningen af området skal udføres.

3.3. Markedsomsatte værdier

I punkt 5.8 i Bilag 1 er anført, at kun markedsomsatte skader kan indregnes, samt at gevinster i form af eksempelvis CO² udledninger ikke kan indregnes. Dette betyder, at der bliver et ensidigt økonomisk fokus på løsningerne. I Aarhus Vand har vi ambitiøse mål for arbejdet med både CO² neutralitet og understøttelse af FNs verdensmål. Vandselskaberne har en vigtig rolle at spille i Danmark på begge områder. Eksempelvis er Aarhus Vand det første vandselskab i verden, som er certificeret efter FNs verdensmål. I vores hverdag arbejder vi derfor med at balancere flere bundlinjer. Hvis der skal arbejdes i én samfundsøkonomisk model, er det vigtigt, at gevinster som eksempelvis CO² reduktioner og øget biodiversitet kan indregnes.

3.4. Nykloakerede områder

I udkast til klimatilpasningslovforslag, som blev sendt i høring tidligere på året, er det anført:

Det foreslås, at der for spildevandsforsyningsselskabernes takstfinansierede indsats i forhold til håndtering af tag- og overfladevand indføres krav om, at dette sker til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau. Dette gælder, hvad enten der er tale om allerede kloakerede områder eller områder, der nykloakeres.

Der mangler i bilaget anvisninger på, hvordan metoden skal anvendes ved nykloakering, da der i planlagte byområder ikke kan beregnes skader på bygninger, veje, mv, som ikke er etableret endnu, men kan vise sig at være vidt forskellige afhængig af, hvordan området bebygges.

3.5. Krav til samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger

Det fremgår af bilaget:

"9.3 Ved beregning af netto nutidsværdi skal den gældende diskonteringsrente fra finansministeriet anvendes. Øvrige samfundsøkonomiske parametre i den samfundsøkonomiske analyse, såsom skatteforvridning og nettoafgiftsfaktor, skal ligeledes fastlægges med udgangspunkt i finansministeriets anbefalinger."

Vi er ikke enige i, at der skal lægges skatteforvridning og nettoafgiftsfaktor på klimatilpasningsprojekter.

Spildevandsselskaber er udskilt som selvstændige selskaber fra den kommunale forvaltning og er underlagt samme regler om afgifter som andre private virksomheder. Vi betaler således afgifter på lige fod med andre private selskaber, hvorfor afgifter vil tælle dobbelt, hvis vi skulle pålægge vores klimatilpasningsprojekter en nettoafgiftsfaktor.

Administrationen af vores kunders betalinger kan ikke sidestilles med den administration, der følger af skattefinansiering. Vi har et meget simpelt kundeforhold, der i højere grad minder om internet, mobil og tv-udbydere. At vores klimatilpasningsprojekter skal pålægges et skatteforvridningstab vil betyde, at projekter, der i realiteten er samfundsøkonomisk rentable, ikke kan vise det under disse beregningsforudsætninger.

4. Udkast til revideret bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (ØR-bekendtgørelsen)

Ingen bemærkninger.

5. Udkast til ændring af bekendtgørelse om vandselskaber deltagelse i tilknyttet virksomhed

Ingen bemærkninger.

6. Udkast til ny bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau m.v. for håndtering af tag- og overfladevand inkl. bilag

Som beskrevet under omkostningsbekendtgørelsen finder Aarhus Vand det vigtigt, at der kan arbejdes bredere med serviceniveau og servicemål end klimatilpasning som cm. vand på terræn ved en given regnhændelse. Det vil sikre løsninger med et væsentligt højere samfundsøkonomisk afkast.

§2 stk. 5. Her er et oversvømmelseskort er defineret som:

Et kort, der angiver områder, hvor der er sandsynlighed for oversvømmelse som følge af kapacitetsproblemer i et nærmere angivet spildevandsanlægs separate regnvandsledninger og fællesledninger på arealer, der normalt ikke er dækket af vand.

Hertil bemærkes, at et kloaksystem, som opfylder funktionskravet fra spildevandsplanen, ikke har et kapacitetsproblem, mens der dog stadig vil opstå oversvømmelser, når det regner mere, end kloaksystemet er dimensioneret for. Det er vigtigt, at alle oversvømmelser tages i betragtning, når der klimatilpasses – også dem der ikke skyldes kapacitetsproblemer.

§4 stk. 6. Der er meget store krav om offentliggørelse af oplysninger på forsyningsselskabets hjemmeside. Aarhus Vand er fuldstændig enig i, at det er vigtigt, at der kommunikeres om hvorfor, der klimatilpasses på den måde, der gør. Vi er dog meget uenige i, at denne opgave skal løftes ved at offentliggøre beregninger, vurderinger, data mv., som kræver dyb faglig indsigt at forstå på forsyningens hjemmeside. Det vil være forståeligt for de færreste, og oplysningerne kan for de interesserede indhentes ved henvendelse til forsyningsselskabet, alternativt ved aktindsigt.

§5. Der er betydelige omkostninger forbundet med udarbejdelse af oversvømmelseskort og udarbejdelse af forslag til forbyggende tiltag inklusiv økonomiske overslag. Dette skal forsyningsselskabet udføre for egen regning. Af den grund bør det fremgå eksplicit, at forsyningsselskabernes omkostninger i forbindelse

med at fremskaffe og udarbejde dette materiale indregnes i den økonomiske ramme som en ikke-påvirkelig-omkostning, jf. ØR-bekendtgørelsen.

Det forudsættes, at pligten om at udlevere oplysninger for egen regning også gælder kommunen for de oplysninger, som måtte være nødvendige for forsyningsselskabet eksempelvis værdikort og skadesværdier.

7. Udkast til revideret bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapital 3 og 4 (spildevandsbekendtgørelsen)

Ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Lars Schrøder

CEO